

IL·LUSTRE COL·LEGI DE
L'ADVOCACIA DE BARCELONA

Informe 2015

Resum executiu · *Resumen ejecutivo*

IL·LUSTRE COL·LEGI DE
L'ADVOCACIA DE BARCELONA

IL·LUSTRE COL·LEGI DE
L'ADVOCACIA DE BARCELONA

Informe 2015

Resum executiu · *Resumen ejecutivo*

Direcció:

Noemí Juaní i Ramon

Equip de la Investigació:

Vicens Valentín Lopez, coordinador

Cesar Martínez

Valeria Mangas López

Natalia Prattke Romero

Disseny:

Albert Muñoz Thuile

Informe 2015

Resum executiu

1. Introducció

Després d'analitzar de forma separada les dades estadístiques de cadascun dels ordres jurisdiccionals, i posar-los en relació amb l'entorn social i econòmic de referència i amb les principals reformes legislatives d'affectació, en el present capítol anem a dur a terme una comparativa dels mateixos, a manera de conclusions generals.

El propòsit del mateix, és tenir una imatge més completa sobre l'estat de l'activitat judicial dels nostres tribunals, així com poder oferir una explicació més íntegra, del comportament d'algunes de les dades que s'han anat registrant al llarg del present Informe.

A més, dedicarem un epígraf específic a la durada benvolguda de la tramitació els procediments en els diferents ordres jurisdiccionals, prenent com a referència les dades publicades en la Memòria Anual del CGPJ. Sens dubte, una de les preocupacions tant dels operadors jurídics com dels ciutadans, és el temps que triga un assumpte a ser resolt. Es tracta a més d'un indicador del bon funcionament de l'Administració de Justícia, ja que suposa un reflex de la capacitat resolutiva dels nostres tribunals. En efecte, una justícia que és lenta no és justicia, i això fa que la seguretat jurídica del sistema es ressentí, tenint en compte que molts dels interessos que es discuteixen i que esperen a ser resolts en els òrgans judicials, necessiten d'una ràpida resposta.

2. Comparativa entre els quatre ordres jurisdiccionals

2.1 Litigiositat

Tal i com s'ha posat de manifest al llarg del present estudi, la taxa de litigiositat reflecteix el volum de conflictes socials que suposen una activitat per part dels òrgans judicials, en relació amb una concreta demarcació territorial. Aquesta, juntament amb els principals indicadors judicials, ens permet conèixer la situació de l'Administració de Justícia, de cara a l'adopció de les mesures necessàries, per adequar els mitjans dels quals es disposa, a la realitat social i a les necessitats jurídiques del moment. Tal i com s'ha comentat en el cos del present Informe, no hem d'oblidar que l'Administració té un caràcter instrumental al servei dels ciutadans, en compliment dels objectius i mandats previstos en l'ordenament jurídic. I això inclou el procurar una Justícia de qualitat.

En el gràfic 1 es fa una comparativa de la taxa de litigiositat a nivell nacional entre els quatre ordres jurisdiccionals, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. D'una banda, destaca la diferència que existeix entre les diferents taxes de litigiositat en cadascun dels àmbits analitzats. Així, la jurisdicció que registra una major litigiositat és,

Informe 2015

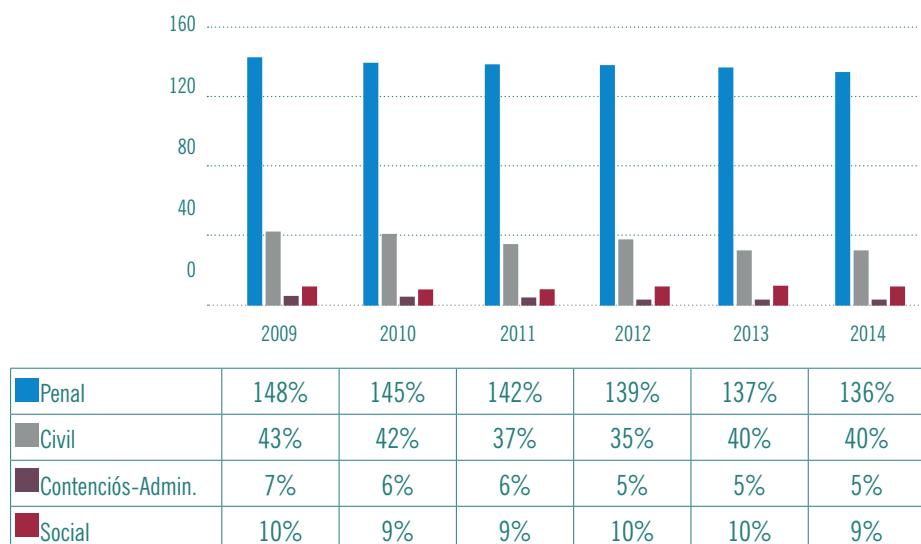
Resum executiu

amb diferència, la penal, registrant-ne a l'any 2014 una taxa del 136%. L'àmbit judicial que ocupa la segona posició quant a la conflictivitat judicial es refereix, és el civil, amb una taxa del 40% a l'any 2014. Finalment, les jurisdicccions socials i del contenciós-administratiu, registren a l'any 2014 una litigiositat del 9 i del 5%, respectivament.

D'altra banda, considerant els quatre àmbits jurisdicccionals en el seu conjunt, veiem com es produeix una lleugera recessió en la taxa de litigiositat registrada en els últims anys. No obstant això, a l'any 2014, la jurisdiccció civil anota un petit increment de la mateixa respecte a l'any anterior. En efecte, d'un 35% a l'any 2013, passem a un 40% a l'any 2014. En el capítol dedicat a l'àmbit civil, fèiem referència a les taxes judiciales, que van entrar en vigor al novembre de l'any 2012 amb la Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i del Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses.

En efecte, l'ampliació de l'àmbit objectiu i subjectiu d'aplicació de les taxes judiciales, ha fet que a l'any 2013, es registrés la litigiositat més baixa en els últims anys, un 35%. Mentre que el increment que ha tingut lloc en l'últim any és degut, en part, a l'augment de les designes produïdes a l'any 2014. En efecte, a l'any 2014 es van anotar 46.341 designes, de les quals un 44% es van correspondre a assumptes el coneixement i resolució dels quals és competència dels jutjats i tribunals de l'ordre civil.

La implantació (o l'ampliació de l'àmbit d'aplicació, en sentit estricto) de les taxes judiciales, també ha incidit en els resultats registrats en l'àmbit contenciós-administratiu, amb un descens de la litigiositat en els últims anys. En efecte, les taxes judiciales han funcionat com un mecanisme dissuasori, a l'hora de plantejar un litigi per a la reclamació dels nostres drets i interessos.

Gràfic 1. Comparativa de la taxa de litigiositat per jurisdicccions.

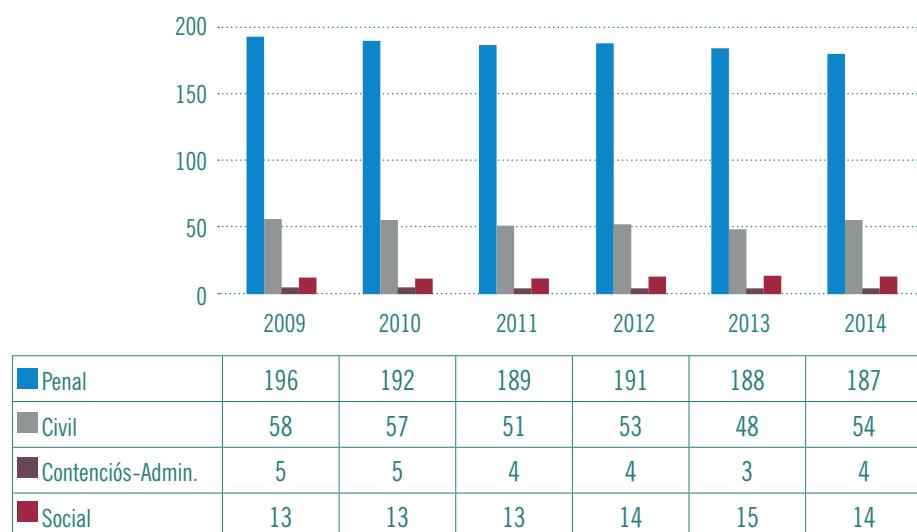
En quant a les dades registrades en l'àmbit laboral, cal portar a col·lació la taxa de litigiositat de l'any 2007, que va ser del 7,46%. La crisi, ha provocat greus estralls al mercat de treball, que s'han traduït en acomiadaments, ERES, modificació substancial de les condicions de treball, entre d'altres, que han incidit en el increment de la conflictivitat judicial laboral en els últims anys.

Finalment, en el capítol dedicat a l'àmbit penal, hem vist com la taxa de criminalitat i els fets penals coneguts, han disminuït en els últims anys, incidint per tant en el descens de la litigiositat penal. Aquest, és l'únic ordre que ha registrat una regressió en la conflictivitat judicial, en els últims anys.

En el gràfic 2 tenim una comparativa de la taxa de litigiositat entre els quatre ordres jurisdiccionals, centrant-nos en la “demarcació ICAB”, en el període que va des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

Quant al comportament de la gràfica, veiem com es reproduceix la tendència registrada en la gràfica anterior, encara que amb els valors propis d'aquest àmbit geogràfic. A excepció de la jurisdicció contenciosa-administrativa, veiem com els valors registrats en la “demarcació ICAB”, són ostensiblement més alts que els reflectits a nivell nacional. La causa explicativa d'aquest fenomen, és que en la circumscripció territorial del ICAB, existeix una major activitat econòmica i una major densitat de població, que fa que les possibilitats que es produueixi un conflicte amb transcendència judicial, siguin més altes.

En efecte, en l'àmbit penal es registra una taxa de litigiositat del 187% que, malgrat ser menor que en anys anteriors, segueix sent molt alta tenint en compte la naturalesa dels assumptes sobre els quals resol aquesta jurisdicció. En l'àmbit civil, la conflictivitat judicial registrada a l'any 2014, és d'un 54%, 10 punts percentuals per sobre de la anotada a l'any 2013. Finalment en l'àmbit laboral i en el contencios-administratiu, la taxa registrada és d'un 14% i d'un 4%, respectivament.

Gràfic 2. Comparativa de la taxa de litigiositat per jurisdicccions. Demarcació ICAB.

Informe 2015

Resum executiu

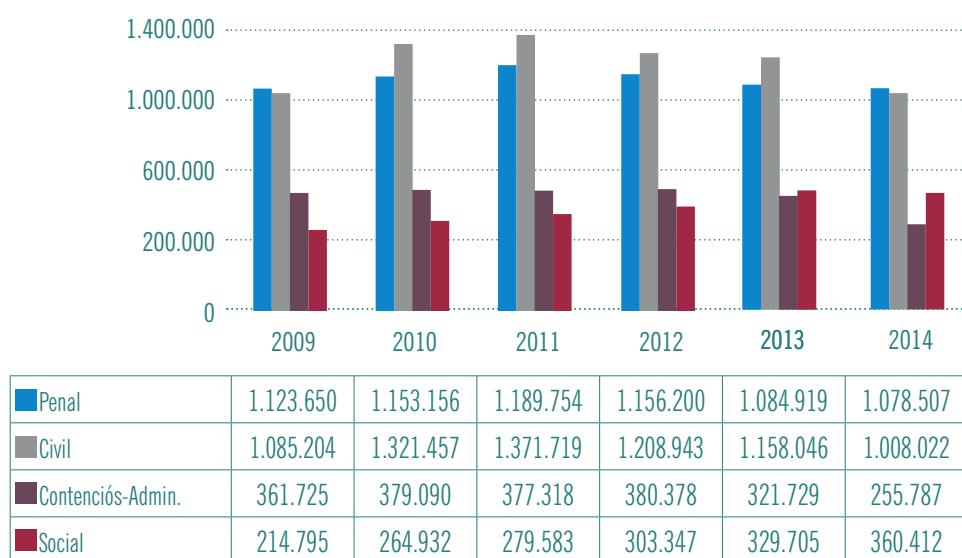
2.2 Moviment d'assumptes

En el present apartat, es fa una comparativa entre els quatre ordres jurisdiccionals, del moviment dels assumptes dels òrgans judicials que s'integren en cadascun d'ells.

Comparativa per jurisdicccions

En el gràfic 3, podem veure l'evolució anual dels assumptes pends al inici, així com la seva comparativa entre els quatre àmbits jurisdiccionals. S'ha fet una comparativa en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

Considerant els quatre àmbits jurisdiccionals en el seu conjunt, veiem com a l'any 2009 s'han registrat un total de 2.817.057 assumptes pends al inici, mentre que a l'any 2014 s'anoten 2.702.728, la qual cosa suposa una regressió del 4%. Aquesta dada cal posar-la en relació amb els principals indicadors judicials, per valorar si aquesta regressió mostra un descens de l'acumulació dels assumptes i una millora en les taxes de resolució i de pendència.

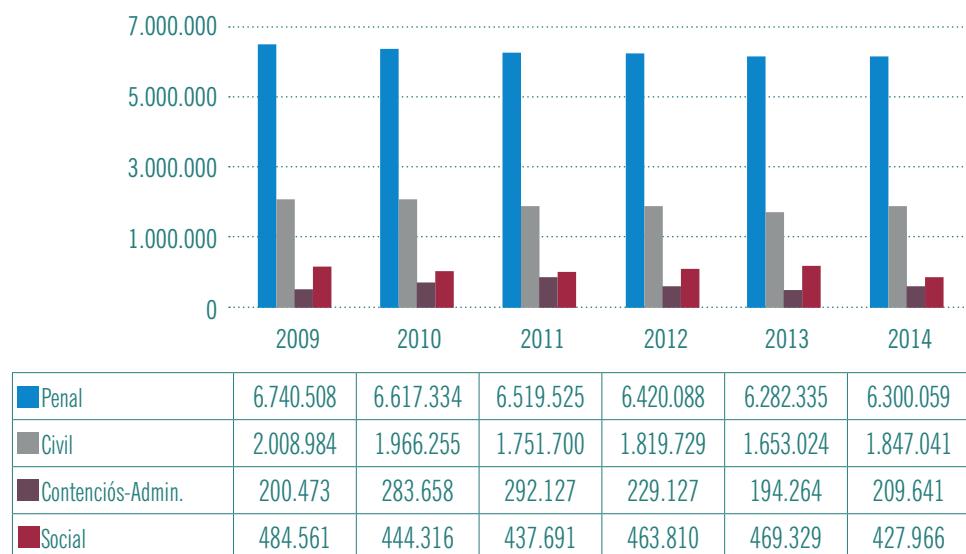
Gràfic 3. Assumptes pends a l'inici. Comparativa per jurisdicccions.

En el gràfic 4 es fa una comparativa dels assumptes ingressats, entre els quatre ordres jurisdiccionals, des de l'any 2009 fins a l'any 2014.

A l'any 2009, s'han ingressat un total de 9.434.526 d'assumptes, considerant els quatre àmbits jurisdiccionals de forma conjunta; mentre que a l'any 2014, s'han registrat un total de 8.784.707 d'expedients. Això suposa una variació interanual regressiva del 7%. Tal i com s'ha explicat abans, l'àmbit penal ha registrat un important descens en la taxa de

litigiositat i, tenint en compte que aquesta és la jurisdicció que major volum d'assumptes coneix, ha provocat la reducció d'assumptes abans indicada.

D'altra banda, l'àmbit que major descens ha registrat en els últims anys, ha estat la jurisdicció civil, especialment a l'any 2013, a causa de les taxes judicials. Quant a l'ordre social, cal portar a col·lació de les dades publicades en l'anterior edició del present Informe, sobre el nombre d'assumptes iniciats a l'any 2007, per veure la important diferència de litigis, que s'han produït arran de la crisi. En efecte, a l'any 2007 (per tant abans de la crisi), es van anotar un total de 337.416 assumptes ingressats en l'àmbit laboral; mentre que a partir de la crisi econòmica i des de l'any 2009 sempre ha estat per sobre dels 400.000 expedients.

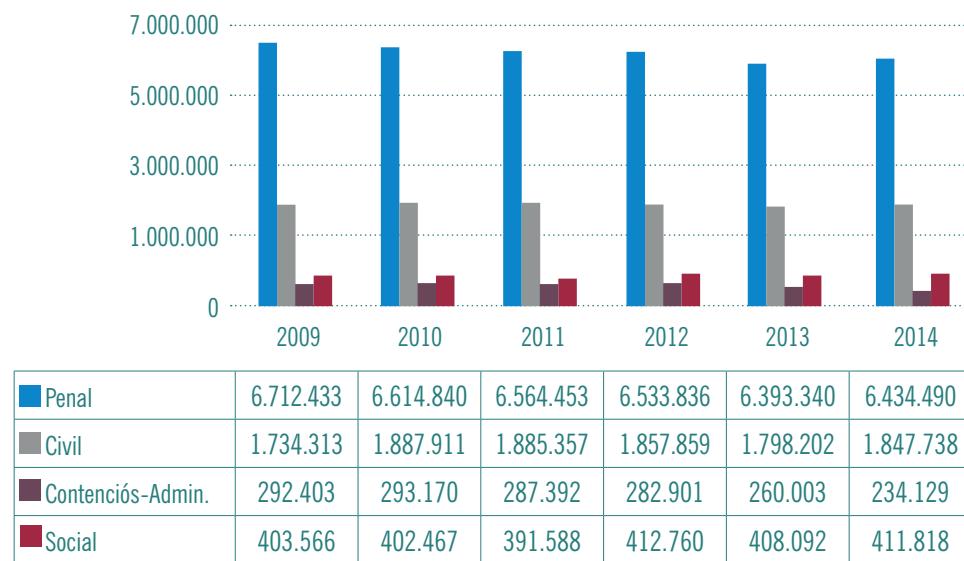
Gràfic 4. Assumptes ingressats. Comparativa per jurisdicccions.

En el gràfic 5, podem veure l'evolució dels assumptes resolts comparant els quatre àmbits jurisdicccionals, en el període 2009-2014.

En aquest, veiem com a l'any 2009, es van resoldre un total de 9.316.755 d'assumptes, considerant els quatre àmbits de forma conjunta, mentre que a l'any 2014 es van resoldre 8.928.175 expedients, la qual cosa suposa un regressió del 4%. Posant en relació aquestes dades amb les referides en la gràfica anterior sobre assumptes ingressats, veiem com en general s'han resolt més expedients que els iniciats en el mateix exercici, la qual cosa sens dubte és una dada positiva.

Informe 2015

Resum executiu

Gràfic 5. Assumptes resolts. Comparativa per jurisdicccions.

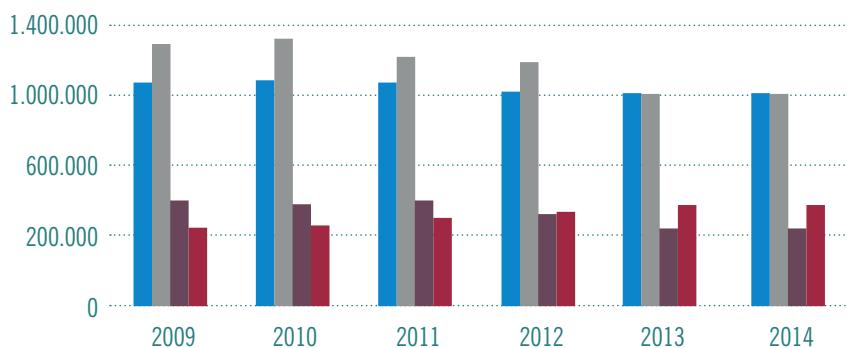
En el gràfic 6 tenim una comparativa entre els quatre ordres jurisdicccionals, sobre els assumptes pends al finalitzar en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, veiem com durant els primers anys de la sèrie, és la jurisdiccció civil la que presenta un major volum d'assumptes pends al finalitzar, seguit molt de prop de l'àmbit penal, amb més d'un milió d'expedients pends en cadascun. En els últims anys, veiem com els assumptes pends al final de cada exercici en la jurisdiccció civil, disminueixen passant a ocupar la segona posició i l'àmbit penal la primera.

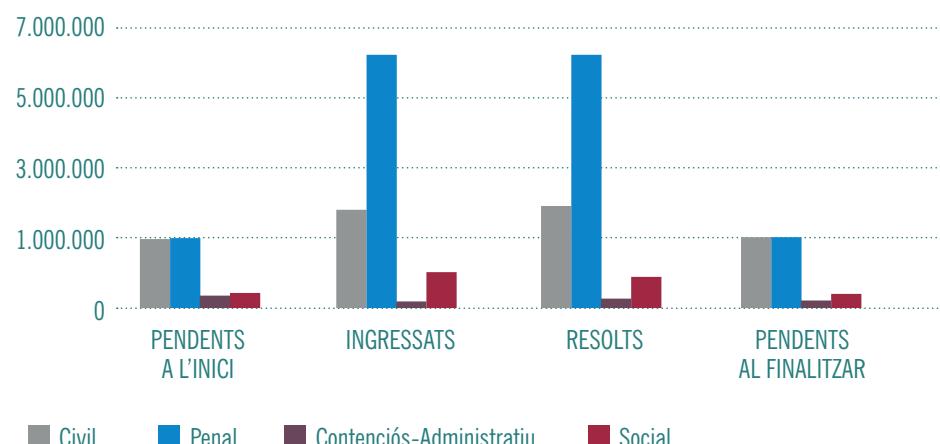
D'altra banda, veiem com en termes generals, es produeix una regressió del volum d'assumptes pends. Així, d'un total de 3.118.555 expedients a l'any 2009, passem a un total de 2.595.795 a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 17%.

S'ha de destacar, com la disminució dels assumptes pends al finalitzar és més intensa en l'àmbit contencios-administratiu, doncs de 379.090 assumptes a l'any 2009, passem a 231.646 a l'any 2014, la qual cosa implica un descens del 39%. Mentre que en l'àmbit social, a diferència de la resta d'ordres jurisdicccionals, veiem com es registra un augment dels expedients pends al finalitzar, doncs de 264.948 assumptes a l'any 2009 passem a 346.105 a l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 31%.

En el gràfic 7, podem contemplar una comparativa-resum del moviment dels assumptes en els quatre àmbits jurisdicccionals, a l'any 2014. En aquest, veiem com en termes generals, els assumptes resolts es corresponen amb els assumptes ingressats, d'igual manera que els assumptes pends al finalitzar ho fan amb els registrats a al inici. Quant al comportament de la gràfica, ens remetem al que s'ha exposat en les anteriors.

Gràfic 6. Assumptes pends al finalitzar. Comparativa per jurisdicccions.

Gràfic 7. Moviment d'assumptes de totes les jurisdicccions. Any 2014.

Taules resum per àmbits jurisdicccionals

A continuació, s'exposen unes taules que recullen a mode de resum, les dades relatives a la activitat judicial en cadascun dels quatre ordres jurisdicccionals, referits a l'exercici 2014. En el gràfic 8, podem veure una taula amb el resum del moviment dels assumptes, així com la seva comparativa en cadascun dels àmbits jurisdicccionals estudiats.

Informe 2015

Resum executiu

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2014				
MOVIMENT D'ASSUMPTES				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS AL FINALITZAR
PENAL	1.078.507	6.300.059	6.434.490	1.017.383
CIVIL	1.008.022	1.847.041	1.847.738	1.000.661
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	255.787	209.641	234.129	231.646
SOCIAL	360.412	427.966	411.818	346.105

Gràfic 8. Taula resum del moviment d'assumptes de totes les jurisdiccions. Any 2014.

En el gràfic 9, tenim una taula-resum amb les dades referents al moviment dels assumptes, en cadascun dels òrgans judicials que s'integren en l'àmbit penal.

En aquest, veiem com el major volum d'assumptes, es registra en els Jutjats d'Instrucció. En efecte, en el capítol dedicat a la jurisdicció penal, ja expliquem que la resolució dels assumptes penals, passa per dues etapes. La primera d'elles passa precisament per una fase de recerca sobre les circumstàncies personals i objectives que concorren sobre un fet d'aparença delictiva, el coneixement de les qual és competència dels jutjats d'instrucció. La segona etapa correspondrà, bé als Jutjats penals, bé a les Audiències Provincials, en funció de la gravetat de la pena associada el fet delictiu en qüestió.

Quant a la resta d'assumptes, veiem com es reparteixen de manera irregular per la resta d'òrgans judicials, en funció de la matèria.

RESUM JURISDICCIÓ PENAL. ANY 2014				
MOVIMENT D'ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS AL FINALITZAR
INSTRUCCIÓ	739.630	5.340.144	5.428.660	690.274
J PENAL	210.993	320.927	339.475	203.211
AP	40.597	181.598	184.786	37.525
TSJ	151	907	849	209
JDO CENTRAL INSTR	710	1.234	1.517	690
J CENTRAL PENAL	13	51	30	36
AN	253	2.692	2.590	350
TS	1.810	3.904	4.160	1.554
MENORS	14.982	28.155	30.849	13.385
JDO CENTRAL MENORS	3	13	4	12

VIDO	30.708	149.918	174.621	29.841
VP	34.231	259.250	256.001	35.242
JDO CENTRAL VP	4.426	11.266	10.948	5.054

Gràfic 9. Quadre resum del moviment d'assumptes per òrgans judicials. Jurisdicció penal. Any 2014.

En el gràfic 10, podem veure el resum de les dades referides al moviment dels assumptes en els òrgans judicials que s'integren la jurisdicció civil. En aquest, veiem com la majoria dels assumptes es concentren en els Jutjats de Primera Instància, seguit dels Jutjats de Família.

RESUM JURISDICCÍÓ CIVIL. ANY 2014				
MOVIMENT D'ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS AL FINALITZAR
JPI	764.614	1.356.095	1.393.355	722.112
AP	53.462	92.381	98.348	48.918
TSJ	193	495	495	193
TS	3.628	3.904	2.918	4.614
MERCANTIL	52.016	91.315	62.260	80.430
FAMÍLIA	134.109	302.851	290.362	144.394

Gràfic 10. Quadre resum del moviment d'assumptes per òrgans judicials. Jurisdicció civil. Any 2014.

En el gràfic 11, tenim una taula amb les dades relatives a l'activitat judicial dels òrgans que s'integren en l'ordre contencios-administratiu, a l'any 2014. En aquest, veiem com els expedients es distribueixen de manera irregular entre els diferents jutjats i tribunals, encara que amb una concentració major en els Jutjats del Contencios-administratiu, com no pot ser d'una altra manera, atenent al repartiment competencial del coneixement dels assumptes.

RESUM JURISDICCÍÓ CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU. ANY 2014				
MOVIMENT D'ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS AL INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS AL FINALITZAR
JCA	137.304	141.365	144.029	134.588
TSJ	98.942	51.133	70.955	79.807
J CENTRAL	4.683	3.632	6.186	2.149
AN	8.312	7.504	7.393	8.557
TS	6.546	6.007	5.566	6.545

Gràfic 11. Quadre resum del moviment d'assumptes per òrgans judicials. Jurisdicció contencios-administratiu. Any 2014.

Informe 2015

Resum executiu

En el gràfic 12, podem veure el moviment dels assumptes registrats a l'any 2014 en els diferents òrgans judicials que s'integren en l'àmbit social.

RESUM JURISDICCIÓ SOCIAL. ANY 2014				
MOVIMENT D'ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS AL FINALITZAR
J SOCIAL	333.272	374.163	356.427	320.778
TSJ	23.591	48.901	51.531	20.787
AN	150	366	345	120
TS	3.399	4.536	3.515	4.420

Gràfic 12. Quadre resum del moviment d'assumptes per òrgans judicials. Jurisdicció social. Any 2014.

Sentències

En el gràfic 13 podem veure el nombre total de sentències dictades al llarg de l'any 2014, en cadascun dels quatre àmbits jurisdiccionals.

En aquest, veiem com el major volum de resolucions es produeix en l'ordre penal, com no pot ser d'una altra manera, atenent a la gran quantitat d'assumptes que es coneixen i resolen en aquest àmbit. Així, a l'any 2014 s'han dictat un total de 605.445 sentències penals. Mentre que l'ordre civil ocupa la segona posició, amb un total de 442.401 sentències. Quant a l'ordre contencios-administratiu i a l'àmbit social, s'han resolt per sentència un total de 153.658 i de 219.049 assumptes, respectivament.

D'altra banda, veiem com el volum de sentències dictades, és ostensiblement menor que el nombre total d'assumptes ingressats, en cadascuna de les jurisdicccions. En efecte, no tots els procediments acaben amb una sentència, i més des de la redistribució competencial que s'ha fet a favor del Secretari Judicial, amb la reforma operada per la Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova Oficina judicial. Així, molts procediments acaben mitjançant un decret dictat pel Secretari Judicial, posant fi al mateix.

Gràfic 13. Total de sentències per jurisdicccions. Any 2014.

En el gràfic 14, es fa una comparativa entre les circumscripcions territorials de “Espanya sense Catalunya”, “Catalunya sense demarcació ICAB” i de la “demarcació ICAB”, sobre el nombre total de sentències dictades en cadascun dels quatre ordres jurisdiccionals.

En aquest veiem com, en general, el volum de resolucions dictades en la “demarcació ICAB”, és superior a les sentències emeses pels òrgans judicials de l'àmbit geogràfic de “Catalunya sense demarcació ICAB”. Així, mentre que al primer territori es van dictar un total de 115.787 sentències, en el segon es van resoldre 96.433. Això es deu a l'existència d'una major ràtio poblacional així com d'una major activitat econòmica, en la “demarcació ICAB”, respecte a l'àmbit de “Catalunya sense demarcació ICAB”.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2014			
EXECUCIONS DE SENTÈNCIES			
	ESPAÑA SENSE CATALUNYA	CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	DEMARCACIÓ ICAB
PENAL	501.637	43.071	60.737
CIVIL	378.770	28.081	35.550
CONTENCIÓS	141.160	7.113	5.385
SOCIAL	186.766	18.168	14.115

Gràfic 14. Comparativa territorial del total de sentències de totes les jurisdiccions. Any 2013.

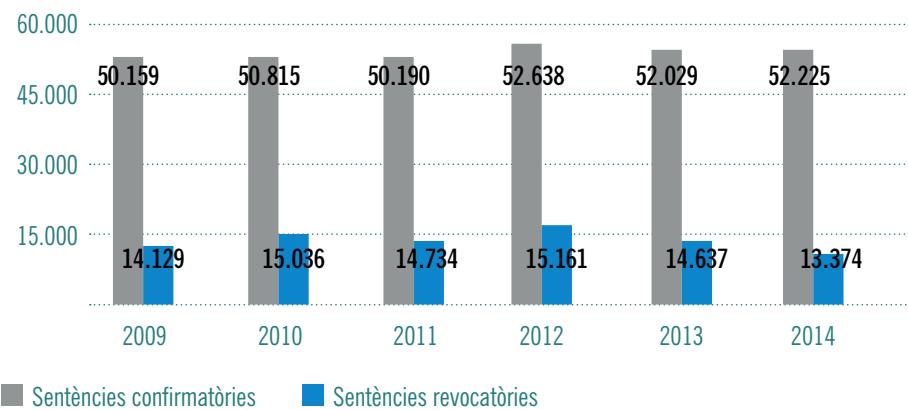
Comparativa dels recursos d'impugnació de sentències

A continuació es fa una comparativa del sentit de les sentències dels principals recursos (apel·lació i suplicació, segons el cas) que operen en el marc d'una impugnació d'una resolució judicial, dictada en primera instància. Aquesta ens serveix per veure el grau d'encert, des del punt de vista jurídic, de les sentències resoltas en primera instància, i per tenir una visió més global sobre l'estat dels nostres jutjats i tribunals.

En el gràfic 15, podem veure l'evolució anual de les sentències dictades en el marc d'una impugnació en apel·lació d'una resolució penal, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014, a nivell estatal. En la gràfica, s'ha fet distinció entre les sentències que han estimat el recurs d'aquelles en les quals aquest s'ha desestimat. En primer lloc, veiem com el nombre de sentències sobre els recursos d'apel·lació plantejats, es manté relativament estable al llarg de tota la línia temporal, doncs aquest es situa en una forqueta que va dels 64.000 als 68.000 expedients. D'aquests, la gran majoria (al voltant del 80%) acaben amb una sentència confirmatòria. En efecte, a l'any 2014, de les 65.599 resolucions dictades resolent un recurs d'apel·lació, 52.225 han estat confirmatòries; mentre que 13.374 han estat revocatòries.

Informe 2015

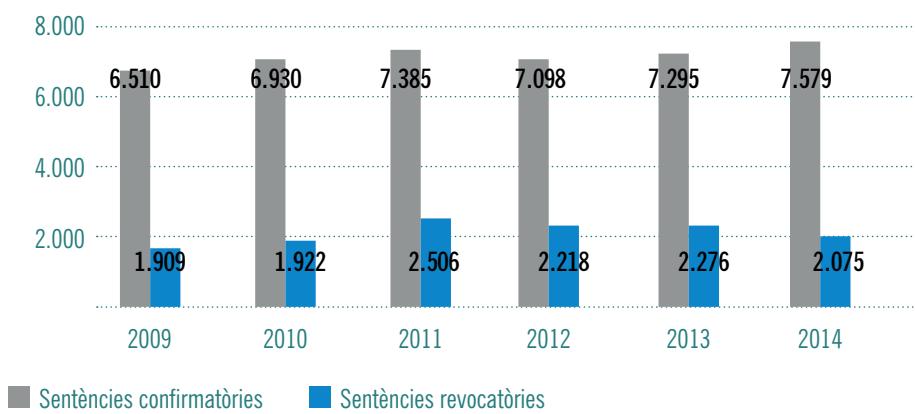
Resum executiu

Gràfic 15. Comparativa de les sentències penals sobre recursos d'apel·lació.

En el gràfic 16, tenim una comparativa del nombre total de sentències penals que resolen un recurs d'apel·lació, així com la seva evolució en el període 2009-2014, al concret territori de la “demarcació ICAB”.

En aquest, veiem com es reproduceix la tendència manifestada en la gràfica anterior, ja que la gran majoria de sentències confirmen el resolt en primera instància.

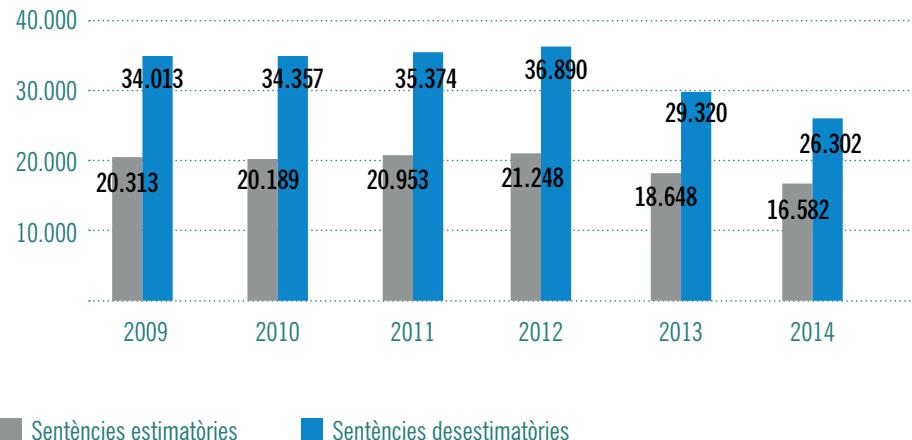

Gràfic 16. Comparativa de les sentències penals sobre recursos d'apel·lació. Demarcació ICAB.

En el gràfic 17 es fa una comparativa entre les sentències estimatòries i les desestimatòries, resoltes en el marc d'un recurs d'apel·lació, dins de la jurisdicció civil.

D'una banda, veiem com durant els primers anys de la sèrie, es registra un lleuger augment del nombre de recursos d'apel·lació resolts per sentència; mentre que en els últims anys s'anota una lleugera regressió del volum d'assumptes, d'acord amb l'evolució de la litigiositat en l'àmbit civil.

D'altra banda, veiem com es desestimen un major nombre de recursos, la qual cosa significa que el grau d'encert, jurídicament parlant, en primera instància és bastant elevat.

Gràfic 17. Comparativa de les sentències civils sobre recursos d'apel·lació.

En el gràfic 18, tenim les dades relatives a les sentències civils dictades per les Audiències Provincials que s'integren en la “demarcació ICAB”. En aquest, veiem com es replica la tendència registrada en la gràfica anterior, encara que amb els valors propis d'aquesta circumscripció.

Gràfic 18. Comparativa de les sentències civils sobre recursos d'apel·lació. Demarcació ICAB.

Informe 2015

Resum executiu

En el gràfic 19, podem observar l'evolució anual dels recursos d'apel·lació resolts per la sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en el període que va des de l'any 2009 fins al 2014.

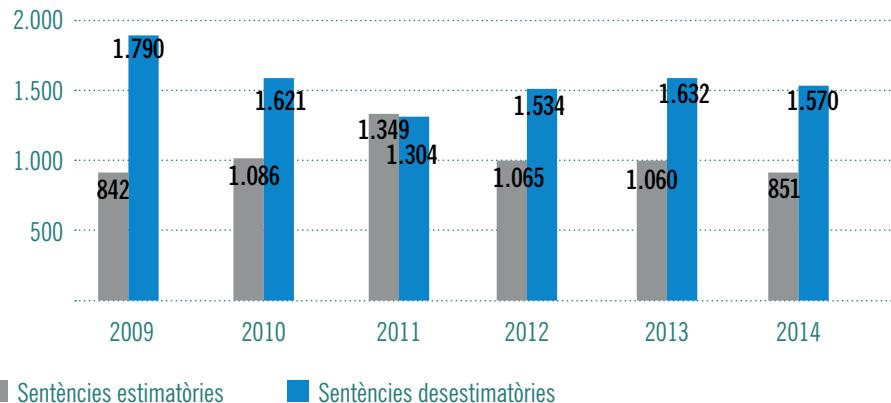
En aquest, veiem com en termes generals, el volum de recursos plantejats disminueix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. Quant al sentit de les sentències dictades, veiem com les desestimatòries superen en nombre a les estimatòries. Sobretot en els primers anys de la gràfica, doncs en els últims anys de la sèrie, veiem com es redueix la distància entre les sentències estimatòries i les desestimatòries. La causa explicativa d'aquest fenomen, és l'ampliació de l'àmbit objectiu i subjectiu d'aplicació de les taxes judicials, que va entrar en vigor al novembre de l'any 2012. Al llarg del present Informe, hem tingut l'oportunitat de veure, com les taxes judicials han incidit de forma negativa en la litigiositat judicial, doncs suposa un mecanisme dissuasori a l'hora de plantejar un litigi. En efecte, a l'any 2009 s'han desestimat un total de 27.135 recursos, mentre que a l'any 2014 passem a 14.224, la qual cosa suposa una regressió del 48%. Mentre que les sentències estimatòries, malgrat haver disminuït també en els últims anys, ho han fet d'una forma més continguda.

Gràfic 19. Comparativa de recursos d'apel·lació. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el gràfic 20, tenim una comparativa entre les sentències estimatòries i desestimatòries, dictades en el marc d'un recurs d'apel·lació, pels òrgans judicials que s'integren en la “demarcació ICAB”.

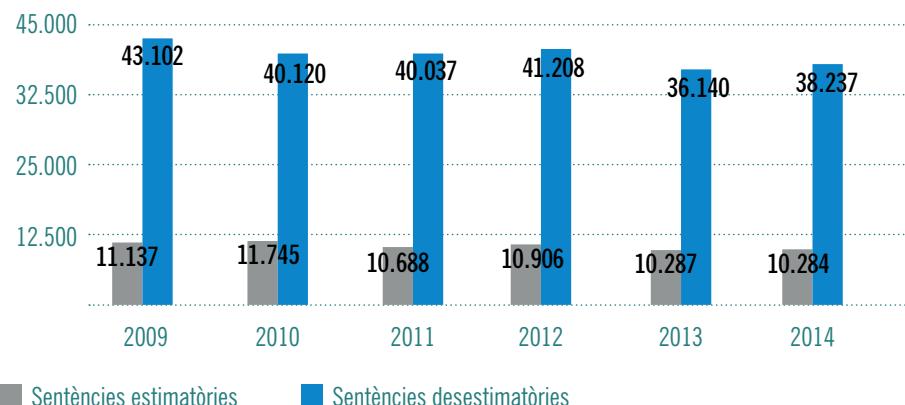
En termes generals, veiem com es desestimen un major nombre de recursos, amb l'excepció de l'any 2011, en el qual es dicten més sentències estimatòries. D'altra banda, a diferència del que succeeix a nivell estatal, la distància entre tots dos tipus de sentències no és tan alta.

Gràfic 20. Comparativa de recursos d'apel·lació. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Demarcació ICAB.

En el gràfic 21, podem contemplar l'evolució anual dels recursos de suplicació plantejats a manera d'imputació davant la sala social del TSJ, de les resolucions dictades en primera instància. No obstant això, cal dir, que el recurs de suplicació no és una segona instància pròpiament aquesta, sinó més aviat una revisió que el resolt pel magistrat d'instància, s'ajusti a les garanties legals previstes l'ordenament jurídic.

En primer lloc, veiem com es resolen una mitjana de 50.600 recursos de suplicació en total. D'aquests, la gran majoria acaben amb una sentència desestimatòria, representant gairebé el 80% del total de recursos plantejats. Finalment, veiem com en els últims anys es produeix una lleugera regressió del volum total de recursos presentats, correlatiu al descens de la litigositat en l'àmbit social.

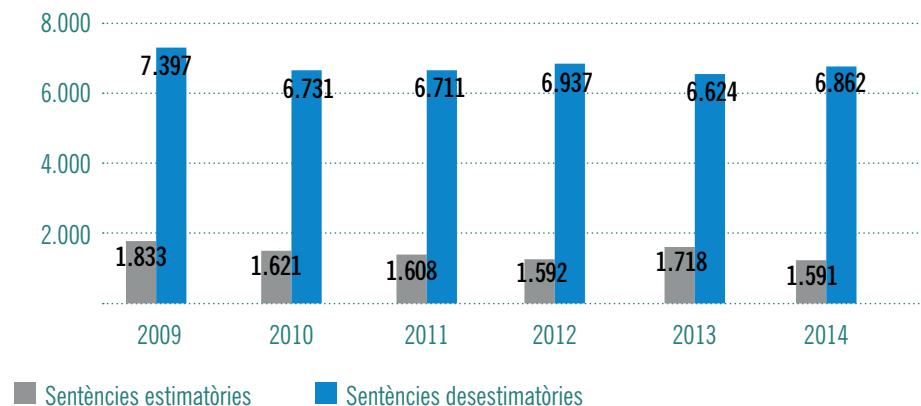

Gràfic 21. Comparativa de recursos de suplicació. Jurisdicció social.

Informe 2015

Resum executiu

En el gràfic 22, veiem les dades relatives als recursos plantejats davant els òrgans judicials de la “demarcació ICAB”. En aquest, veiem com es reproduceix la tendència registrada en la gràfica anterior, encara que amb els valors propis d'aquest territori.

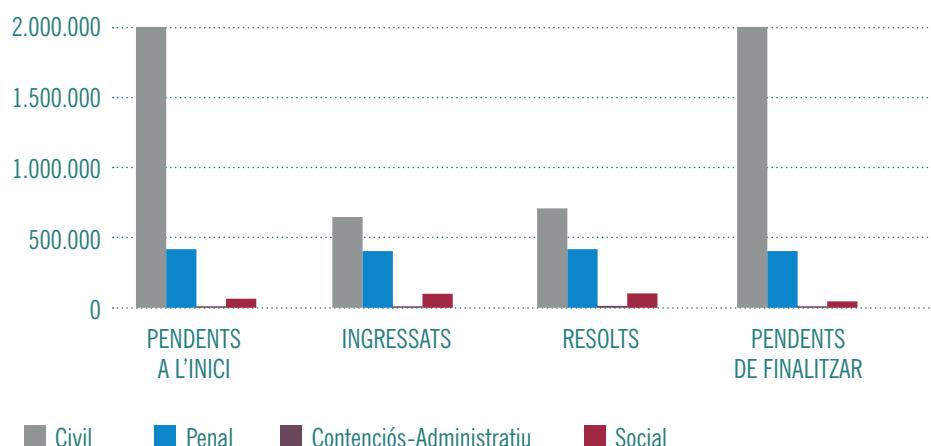

Gràfic 22. Comparativa de recursos de suplicació. Jurisdicció social. Demarcació ICAB.

Execucions

Les execucions constitueixen la segona part d'un assumpte judicial, i entra en joc davant el incompliment d'un pronunciament contingut en una resolució judicial. Pel que constitueix una part important de l'activitat judicial dels nostres jutjats i tribunals.

En el gràfic 23, podem veure el desenvolupament dels procediments d'execució en cada una de les jurisdicccions, al llarg de l'any 2014. En aquest, veiem com la gran majoria

Gràfic 23. Moviment de les execucions de totes les jurisdicccions. Any 2014.

d'execucions es registren en l'àmbit civil, seguides de les anotades en l'ordre penal. En el capítol dedicat a l'àmbit civil, s'ha dedicat un epígraf específic sobre la problemàtica que gira entorn del dret a l'habitatge, en el qual hem vist com en els últims anys, s'han disparat els procediments d'execucions hipotecàries. En aquest, dèiem que a l'any 2006 es van ingressar un total de 16.692 execucions hipotecàries, mentre que a l'any 2014, passem a 80.749, la qual cosa suposa un increïble augment del 384%.

En el gràfic 24, tenim una taula amb la comparativa de l'activitat judicial relativa als procediments d'execució, amb el detall numèric de cadascun dels quatre àmbits jurisdiccionals.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2014				
MOVIMENT D'EXECUCIONS				
	PENDENTS AL INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS AL FINALITZAR
PENAL	381.775	357.787	356.170	371.530
CIVIL	1.989.317	599.376	684.418	1.976.984
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	16.924	18.869	18.893	16.872
SOCIAL	58.604	79.597	87.928	53.872

Gràfic 24. Quadre resum del moviment d'execucions de totes les jurisdiccions. Any 2014.

2.3 Principals indicadors judiciais

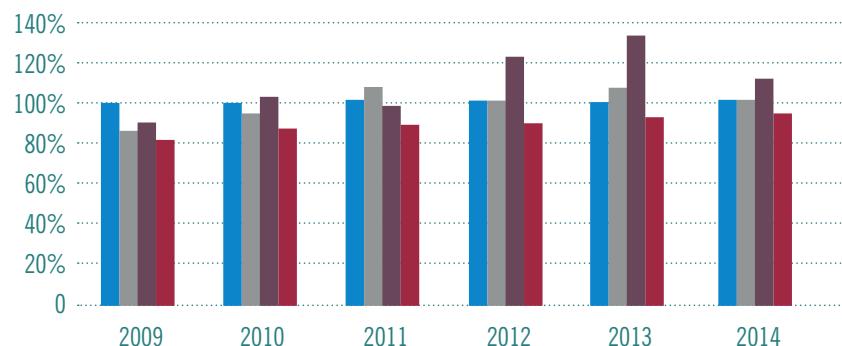
Taxa de resolució

En el gràfic 25, podem contemplar una comparativa entre els quatre ordres jurisdiccionals, de l'evolució anual de la taxa de resolució a nivell estatal, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En termes generals, la capacitat resolutiva dels tribunals augmenta en els últims anys. En primer lloc, veiem com la taxa de resolució més baixa, es registra en l'àmbit social, sent aquesta d'un 96% a l'any 2014. En segon lloc, la jurisdicció contenciosa-administrativa és la que presenta un increment més intens, amb una variació interanual del 22%, en el període de 2009-2014. Quant a l'àmbit civil i a l'àmbit penal, a l'any 2014 es registra una taxa de resolució del 102% i del 100%, respectivament.

Informe 2015

Resum executiu

Gràfic 25. Comparativa per jurisdicccions. Taxa de resolució.

En el gràfic 26, podem veure una comparativa per jurisdicccions de la taxa de resolució en el davant citat període 2009-2014, però referit al concret àmbit geogràfic de la “demarcació ICAB”. En aquest, veiem com es reproduceix la tendència comentada en la gràfica anterior, amb uns valors relativament propers en tots dos casos.

Gràfic 26. Comparativa per jurisdicccions. Taxa de resolució. Demarcació ICAB.

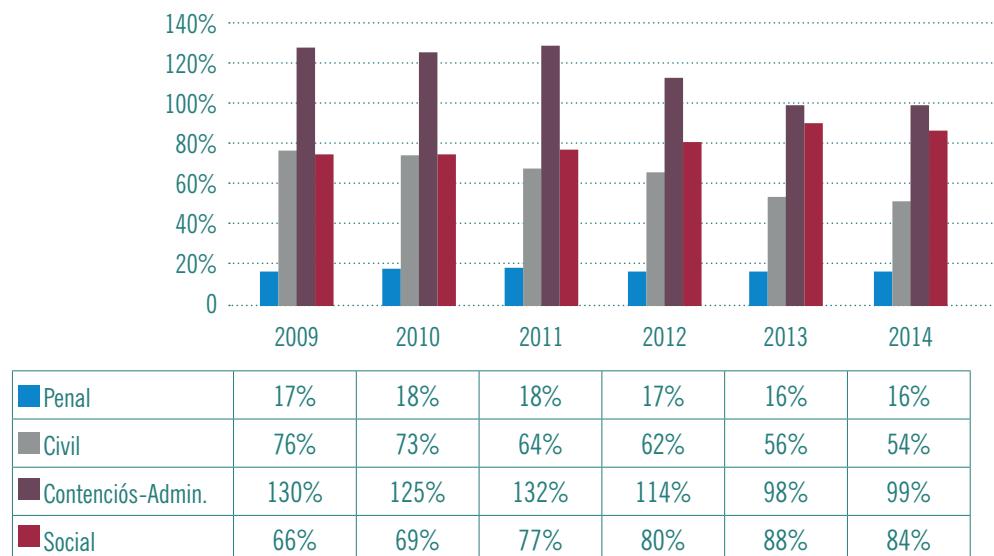
Taxa de pendència

En el gràfic 27, es fa una comparativa per jurisdicccions de l'evolució de la taxa de pendència a nivell estatal, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

D'una banda, veiem com la taxa de pendència més elevada es registra en la jurisdicció contenciosa-administrativa, sent aquesta més alta durant els primers anys de la sèrie. Així, d'una pendència judicial del 130% a l'any 2009, passem a una altra del 99% a l'any 2014, la qual cosa suposa una regressió del 24%. No obstant això, la reducció més intensa, es produeix en l'àmbit civil, doncs d'una taxa de pendència del 76% a l'any 2009, passem a una altra del 54% a l'any 2014, la qual cosa suposa un variació interanual negativa del 29%.

D'altra banda, veiem com, a diferència del que succeeix en els altres ordres jurisdiccionals, en l'àmbit social es registra un augment de la taxa de pendència del 28% en el període 2009-2014, derivat de la crisi i de l'augment de la litigiositat abans comentada.

Finalment, en l'àmbit penal es registren les taxes de pendència més baixes en comparació a la resta d'ordres jurisdiccionals, al llarg de tota la seqüència. Així, la pendència judicial mitjana en l'ordre penal, és del 17%.

Gràfic 27. Comparativa per jurisdicccions. Taxa de pendència.

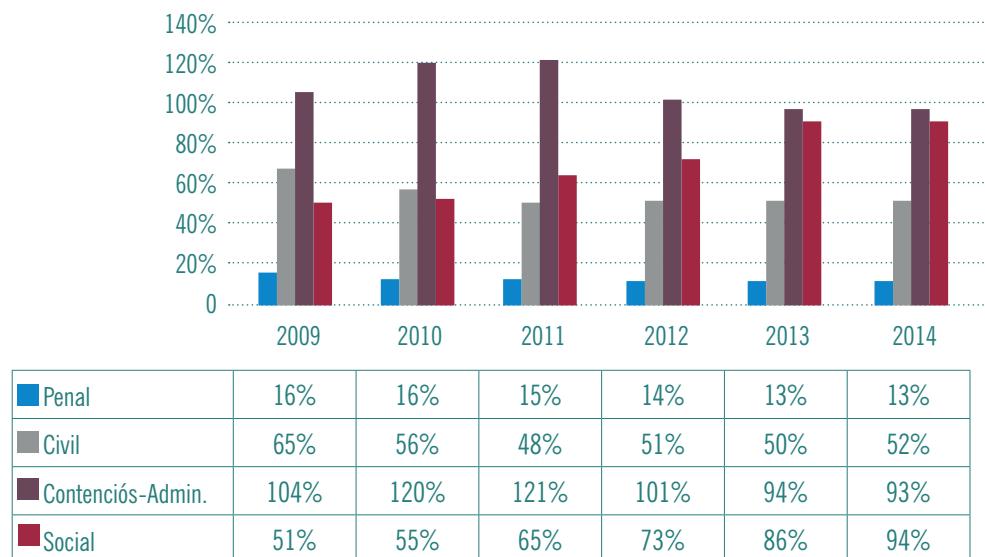
En el gràfic 28, podem veure el desenvolupament de la taxa de pendència en la “demarcaçió ICAB”, així com la seva comparativa entre els quatre àmbits jurisdiccionals en el període 2009-2014. En aquest, veiem com es reproduceix la tendència registrada en la gràfica anterior, encara que amb alguns matisos propis d'aquest territori. Així, veiem com en l'àmbit

Informe 2015

Resum executiu

laboral, es produeix un increment progressiu de la taxa de pendència, aconseguint a l'any 2014 un 94%, passant a ocupar la primera posició.

Tal i com hem comentat abans, en la “demarcació ICAB” es concentra una densitat de població i d’activitat econòmica molt important que, unida a la crisi econòmica, fa que la litigiositat en la jurisdicció laboral s’incrementi de forma notable.

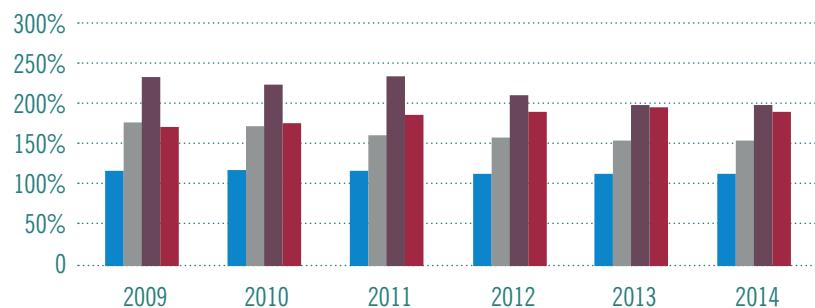
Gràfic 28. Comparativa per jurisdicccions. Taxa de pendència. Demarcació ICAB.

Taxa de congestió

En el gràfic 29 tenim una comparativa per jurisdicccions de l’evolució a nivell estatal de la taxa de congestió, durant els anys 2009 i 2014.

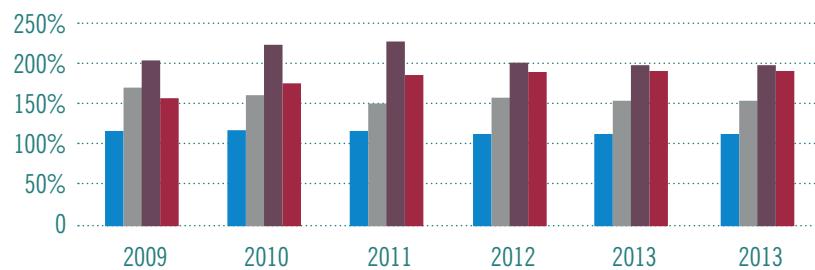
En termes generals, veiem com la taxa de congestió es redueix de forma progressiva, a mesura que es van succeint els anys. No obstant això, d’acord amb les dades registrades de la taxa de resolució i la taxa de pendència, abans comentades, veiem com en l’àmbit laboral, a diferència dels altres ordres, es produeix un augment de la congestió judicial. En efecte, d’una taxa de congestió del 173% a l’any 2009, passem a una altra del 191% a l’any 2014, la qual cosa significa un increment del 10%.

D’altra banda, veiem com la taxa de congestió en l’àmbit penal, és la més baixa dels quatre ordres jurisdicccionals, d’acord amb la taxa de pendència abans analitzada. Sens dubte, es tracta d’una dada positiva, tenint en compte la naturalesa dels assumptes que es ventilen en aquesta jurisdicció.

Gràfic 29. Comparativa per jurisdicccions. Taxa de congestió.

En el gràfic 30, podem contemplar una comparativa per jurisdicccions, de l'evolució de la taxa de congestió en la “demarcació ICAB”, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En aquest, veiem com es reprodueix la tendència registrada a nivell estatal, encara que amb els valors propis de la “demarcació ICAB”. De la mateixa manera que succeeix amb la taxa de pendència, abans comentada, la taxa de congestió registra un important increment en la jurisdiccció laboral, aconseguint un 197% a l'any 2014.

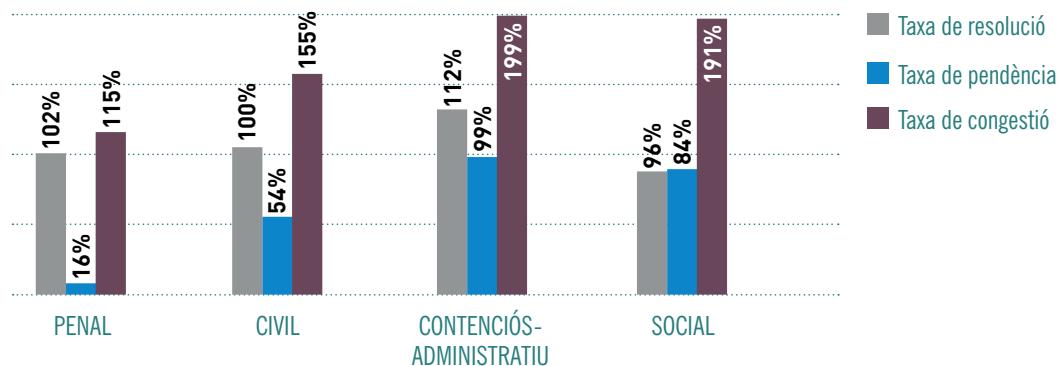

Gràfic 30. Comparativa per jurisdicccions. Taxa de congestió. Demarcació ICAB.

Informe 2015

Resum executiu

En el gràfic 31, podem veure una comparativa a manera de resum, dels principals indicadors judicials entre els quatre ordres jurisdiccionals estudiats, al llarg de l'any 2014. Sobre el resultat dels mateixos, ens remetem al que s'ha exposat anteriorment.

Gràfic 31. Indicadors judicials de totes les jurisdiccions. Any 2014.

En el gràfic 32 tenim una taula amb el resum dels principals indicadors judicials i la seva comparativa en els quatre ordres jurisdiccionals, a l'any 2014.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2014			
INDICADORS JUDICIALS			
	TAXA DE RESOLUCIÓ	TAXA DE PENDÈNCIA	TAXA DE CONGESTIÓ
PENAL	102%	16%	115%
CIVIL	100%	54%	155%
CONTENCIOS-ADMINISTRATIU	112%	99%	199%
SOCIAL	96%	84%	191%

Gràfic 32. Quadre resum dels indicadors judicials per jurisdiccions.

2.3 Duració mitjana dels procediments

Una de les qüestions que més preocupa tant als professionals del Dret com als propis ciutadans, és el que triga a resoldre's un determinat assumpte. En aquest epígraf, durem a terme l'anàlisi de la durada estimada (en mesos) dels assumptes en els òrgans judicials que s'integren en cadascun dels quatre ordres jurisdiccionals.

Jurisdicció penal

En el gràfic 33 podem veure la durada mitjana (en mesos) dels procediments en cadascun dels òrgans judicials que s'integren en la jurisdicció penal, així com la seva evolució anual en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En termes generals, veiem com s'ha produït un lleuger augment del temps estimat relatiu a la tramitació d'un assumpte en l'ordre penal. Així, a l'any 2009, el temps mitjà de resolució d'un assumpte, se situa en els 3,9 mesos; mentre que a l'any 2014 aquest és de 4,0.

No obstant això, veiem com en funció del concret òrgan que mirem, el temps mitjà de resolució varia a la baixa o a l'alça. Per exemple, la durada d'un assumpte tramitat davant el Jutjat penal, o davant la sala penal del TSJ, ha registrat un increment del temps mitjà necessari. Mentre que en els Jutjats de primera instància i instrucció, o els jutjats de menors, entre uns altres, presenten una disminució del temps estimat de resolució dels procediments.

DURACIÓ MITJANA DELS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ PENAL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
JUT. 1 ^a INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ I JUT. INSTRUCCIÓ	1,8	1,9	1,9	1,8	1,7	1,6
JUTJATS VIOLENCIA SOBRE LA DONA	2,9	2,7	2,5	2,4	2,2	2,1
JUTJATS DE MENORS	7,1	7,5	6,9	6,1	5,7	5,7
JUTJATS DE VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA	1,1	1,3	1,3	1,1	1,2	1,7
JUTJATS DE LO PENAL	8,1	9,3	10	10,4	10,6	10,9
AUDIÈNCIES PROVINCIALS	2,7	2,7	2,6	2,6	2,7	2,6
TSJ SALA CIVIL Y PENAL	1,9	2,1	2,1	0,9	1,9	2,4
JUT. CENTRALS D'INSTRUCCIÓ	5,3	4,5	5,3	5,8	5,8	5,7
JUT. CENTRALS DEL PENAL	4,1	6,5	8,1	8	5,9	5,8
AUDIÈNCIA NACIONAL SALA PENAL	2,1	2,2	2,4	2,3	1,5	1,3
TRIBUNAL SUPREM SALA 2 ^a	6,5	5,8	5,3	6	6	5,1

Gràfic 33. Taula amb la durada mitjana dels procediments en la jurisdicció penal.

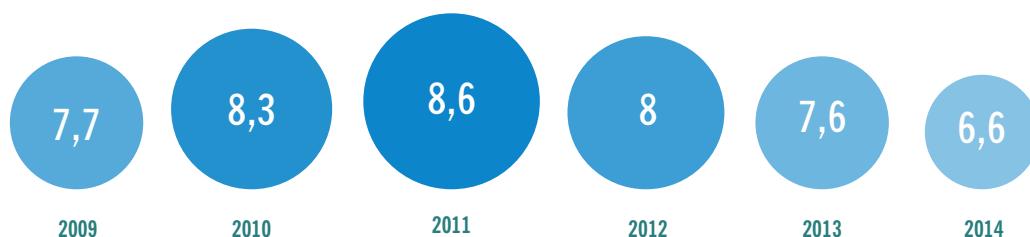
Jurisdicció civil

En el gràfic 34 podem veure l'evolució anual de la durada mitjana dels procediments civils, que es troben en la primera instància, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014. En aquest, podem veure com durant els primers anys de la sèrie, es registra un increment del temps de durada estimat en la tramitació d'un procediment, fins a anotar a l'any 2011, un total de 8,6 mesos, la xifra més alta de la sèrie. No obstant això, a partir de l'any 2012 es

Informe 2015

Resum executiu

produceix un canvi en la tendència, de manera que la durada mitjana del temps emprat en la resolució d'un expedient, descendeix gradualment a mesura que es van succeint els anys. Així, a l'any 2014, la durada mitjana d'un procediment civil que es troba en la primera instància, és de 6,6 mesos; ho suposa una variació interanual negativa del 14%, respecte a l'any 2009. Sens dubte, la reducció del temps mitjà de resolució d'un assumpte judicial, suposa una bona notícia, ja que la justícia, perquè mereixi ser cridada com a tal, ha de ser, a més de garantista, ràpida. No obstant això, hem posar en relació la reducció del temps mitjà requerit, amb el descens en la litigiositat civil en els últims anys, les causes explicatives dels quals s'han posat de manifest en apartats anteriors.

Gràfic 34. Durada mitjana dels procediments civils (en mesos). Total primera instància.

En el gràfic 35 tenim una taula amb la durada mitjana d'un procediment civil, diferenciant entre els diferents òrgans judicials: Jutjats de primera instància, Jutjats de família i Jutjats de primera instància i instrucció. En aquest, veiem com tant en els jutjats de primera instància com en els anomenats jutjats mixtes, es produceix un descens del temps de durada mitjana, amb una variació interanual del 15% i del 12%, respectivament. Mentre que en els Jutjats de família, es produceix un lleuger augment del temps de resolució mitjana, passant de 4 mesos a l'any 2009 a 4,5 en el 2014.

D'altra banda, veiem com la durada mitjana dels procediments en la jurisdicció civil, és més alta en els jutjats de primera instància i instrucció. En efecte, a més del coneixement i resolució dels assumptes civils, els jutjats mixtes s'encarreguen de la instrucció dels expedients penals, abans de passar a una segona fase d'enjudiciament pròpiament dita pels Jutjats Penals o les Audiències Provincials, en funció de la gravetat de la pena que porti aparellada el fet delictiu. També, s'encarreguen de la resolució dels assumptes relativs al dret de família, quan en aquest mateix partit judicial no existeix un òrgan especialitzat que s'ocupi dels mateixos.

Aquest és un indicador més de com l'especialització dels òrgans judicials, contribueix a una eficàcia resolutiva dels mateixos, tal com es reflecteix en les dades recollides en la taula.

Informe 2015

Resum executiu

DURACIÓ MITJANA DELS PRINCIPALS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ CIVIL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ORDINARIS	12,2	13,2	14,5	14,7	14,3	14
VERBALS	6,5	6,7	6,9	6,6	6,7	6,5
MONITORIS	7,7	8,1	8,6	7,8	7,4	5,9

Gràfic 37. Taula amb la durada mitjana dels principals procediments en la jurisdicció civil.

En el gràfic 38, tenim una taula amb l'evolució del temps estimat que dura la tramitació dels procediments més significatius relatius al dret de família.

En termes generals, es registra un descens de la durada mitjana de la tramitació dels principals assumptes de família. D'altra banda, veiem com aquells procediments que s'han tramitat de forma consensuada, es resolen amb una major celeritat que aquells que han estat tramitats de forma no consensuada. Així, a l'any 2014, els divorcis de mutu acord han registrat una durada mitjana d'1,8 mesos, mentre que els resolts de forma contenciosa, requereixen 9,3 mesos de mitjana per ser resolts.

Finalment, els procediments de nul·litats són els que triguen més a ser tramitats, amb una durada estimada de 12 mesos a l'any 2014.

DURACIÓ MITJANA PRINCIPALS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ CIVIL. FAMÍLIA						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
NUL·LITATS	12	11,4	11,4	12,3	12,9	12
DIVORCIS CONSENSUATS	1,9	2	2	1,9	1,9	1,8
DIVORCIS NO CONSENSUATS	9,2	9,4	9,7	9,6	9,5	9,3
SEPARACIÓ DE MUTU ACORD	3,6	3,3	3,4	3,1	2,8	2,7
SEPARACIONS CONTENCIOSES	14,4	12,3	11,5	11	10,5	9,9

Gràfic 38. Taula amb la durada mitjana dels principals procediments de família.

Jurisdicció contenciosa-administrativa

En el gràfic 39 podem veure l'evolució anual de la durada mitjana dels procediments tramitats davant els Jutjats del contencios-administratiu, en el període comprès entre els anys 2009 i 2014.

En aquest, veiem com en termes generals, es registra un augment del temps estimat, doncs d'una durada mitjana d'11,1 mesos a l'any 2009, passem a 12,6 a l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 14%. No obstant això, en l'últim any es produeix un lleuger des-

cens respecte a l'any anterior, en el qual s'anota la xifra més alta, que és de 14,2 mesos. En el capítol dedicat a l'àmbit administratiu, hem comentat que en aquesta es registra un col·lapse important des de fa diversos anys. En efecte, molts dels assumptes que es tracten en aquesta jurisdicció, són d'una complexitat cada vegada superior i amb certa permeabilitat política. Pel que la tramitació d'aquests expedients, requereix d'un major temps.

Gràfic 39. Durada mitjana dels procediments en els Jutjats del Contencios-Administratiu.

En el gràfic 40, podem veure la durada mitjana dels procediments que estan en la sala contenciosa administrativa del TSJ, durant el període 2009-2014.

A diferència del que ocorre en els jutjats del contencios-administratiu, en el TSJ veiem com es produeix una regressió a mesura que es van succeint els anys. En efecte, d'una durada mitjana de 26,2 mesos a l'any 2009, passem a 23,7 mesos a l'any 2014, la qual cosa suposa una reducció del 10%.

Gràfic 40. Durada mitjana dels procediments en el TSJ Sala contenciosa administrativa.

En el gràfic 41, tenim una taula amb la durada mitjana dels principals procediments el coneixement i resolució dels quals, és competència de la jurisdicció contenciosa, prenent com a referència a l'any 2014. En aquest, veiem com la durada varia de forma ostensible en funció del concret procediment que mirem. Cal dir, que la durada mitjana dels procediments se situa en 12,9 mesos.

Informe 2015

Resum executiu

DURACIÓ MITJANA PRINCIPALS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ CONTENCIOSA	
URBANISME I ORDENACIÓ TERRITORI	16,3
EXPROPIACIÓ FORÇOSA	16,8
CONTRACTES ADMINISTRATIUS	15,8
DOMINI PÚBLIC I PROP. ESPECIALS	15
ADMINISTRACIÓ TRIBUTÀRIA	14,2
MEDI AMBIENT	16,9
FUNCIÓ PÚBLICA	12,4
ADMINISTRACIÓ LABORAL	13,3
EXTRANGERIA	9,3
ACTIVITAT ADMINISTRATIVA SANCIONADORA	14,8
ELECTORAL	11,3
AUTORITZACIÓ ENTRADES DOMICILI	2,7
RESPONSABILITAT PATRIMONIAL	14,5
DISCIPLINA DEPORTIVA EN MATÈRIA DE DOPATGE	8,4

Gràfic 41. Taula amb la durada mitjana dels principals procediments en la Jurisdicció contenciosa. Any 2014.

Jurisdicció social

En el gràfic 42, podem veure l'evolució anual del temps emprat de mitjana per a la resolució d'un procediment en els Jutjats socials.

En aquest, veiem com la durada mitjana augmenta de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. Això és a causa del increment de la taxa de litigiositat en la jurisdicció social, derivat de l'afectació que ha tingut la crisi sobre el Mercat de Treball. A l'any 2009, el temps de durada mitjana si situa en 6,4 mesos, mentre que a l'any 2014 aquest és de 10,7 mesos, la qual cosa suposa un augment del 67%.

En els últims anys, s'ha produït un important col·lapse en la jurisdicció social, la qual cosa repercuteix negativament en la prestació d'un servei públic de qualitat. Al inici del present capítol, hem dit que una justícia, perquè sigui mereixedora de ser cridada com a tal, ha de ser capaç de donar una resposta àgil, davant els conflictes que se li plantegen.

Informe 2015

Resum executiu

durada mitjana a l'any 2014, és de 12,5 i 12,6 mesos respectivament. Aquests últims, també han registrat un increment respecte a l'any 2009, encara que no tan acusat com en els procediments sobre conflictes col·lectius o sobre acomiadaments. En efecte, els processos sobre quantitats i sobre seguretat social, han experimentat una variació interanual en el referit període del 52% i del 66%, respectivament.

DURACIÓ MITJANA PRINCIPALS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ SOCIAL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
CONFLICTES COL·LECTIUS	4,1	4,4	4,9	6,3	6,7	10,3
ACOMIADAMENTS	3,1	3,5	3,8	4,7	6,5	7,6
QUANTITATS	8,2	10	11,2	11,8	12,2	12,5
SEGURETAT SOCIAL	7,6	9,1	10,3	11,2	11,6	12,6

Gràfic 44. Taula amb la duració mitjana dels principals procediments en la jurisdicció social.

Informe 2015

Resumen ejecutivo

Introducción

Tras analizar de forma separada los datos estadísticos de cada uno de los órdenes jurisdiccionales, y ponerlos en relación con el entorno social y económico de referencia y con las principales reformas legislativas de afectación, en el presente capítulo vamos a llevar a cabo una comparativa de los mismos, a modo de conclusiones generales.

El propósito del mismo, es tener una imagen más completa sobre el estado de la actividad judicial de nuestros tribunales, así como poder ofrecer una explicación más íntegra, del comportamiento de algunos de los datos que se han ido registrando a lo largo del presente Informe.

Además, dedicaremos un epígrafe específico a la duración estimada de la tramitación los procedimientos en los distintos órdenes jurisdiccionales, tomando como referencia los datos publicados en la Memoria Anual del CGPJ. Sin duda, una de las preocupaciones tanto de los operadores jurídicos como de los ciudadanos, es el tiempo que tarda un asunto en resolverse. Se trata además de un indicador del buen funcionamiento de la Administración de Justicia, ya que supone un reflejo de la capacidad resolutiva de nuestros tribunales. En efecto, una justicia que es lenta no es justicia, y ello hace que la seguridad jurídica del sistema se resienta, habida cuenta de que muchos de los intereses que se discuten y que esperan a ser resueltos en los órganos judiciales, necesitan de una pronta respuesta.

Comparativa entre los cuatro órdenes jurisdiccionales

Litigiosidad

Tal y como se ha puesto de manifiesto a lo largo del presente estudio, la tasa de litigiosidad refleja el volumen de conflictos sociales que suponen una actividad por parte de los órganos judiciales, en relación con una concreta demarcación territorial. Ésta, junto con los principales indicadores judiciales, nos permite conocer la situación de la Administración de Justicia, de cara a la adopción de las medidas necesarias, para adecuar los medios de los que dispone ésta, a la realidad social y a las necesidades jurídicas del momento. Tal y como se ha comentado en el cuerpo del presente Informe, no debemos olvidar que la Administración tiene un carácter instrumental al servicio de los ciudadanos, en cumplimiento de los objetivos y mandatos previstos en el ordenamiento jurídico. Y eso incluye el procurar una Justicia de calidad.

En el Gráfico 1 se hace una comparativa de la tasa de litigiosidad a nivel nacional entre los cuatro órdenes jurisdiccionales, en el período comprendido entre los años

Informe 2015

Resumen ejecutivo

2009 y 2014. Por un lado, destaca la diferencia que existe entre las distintas tasas de litigiosidad en cada uno de los ámbitos analizados. Así, la jurisdicción que registra una mayor litigiosidad es, con diferencia, la penal, registrándose en el año 2014 una tasa del 136%. El ámbito judicial que ocupa la segunda posición en cuanto a la conflictividad judicial se refiere, es el civil, con una tasa del 40% en el año 2014. Por último, las jurisdicciones de lo social y de lo contencioso-administrativo, registran en el año 2014 una litigiosidad del 9 y del 5%, respectivamente.

Por otro lado, considerando los cuatro ámbitos jurisdiccionales en su conjunto, vemos como se produce una ligera recesión en la tasa de litigiosidad registrada en los últimos años. No obstante, en el año 2014, la jurisdicción civil anota un pequeño incremento de la misma respecto al año anterior. En efecto, de un 35% en el año 2013, pasamos a un 40% en el año 2014. En el capítulo dedicado al ámbito civil, hacíamos referencia a las tasas judiciales, que entraron en vigor en noviembre del año 2012 con la Ley 10/2012, de 20 de noviembre, por la que se regulan determinadas tasas en el ámbito de la Administración de Justicia y del Instituto Nacional de Toxicología y Ciencias Forenses.

En efecto, la ampliación del ámbito objetivo y subjetivo de aplicación de las tasas judiciales, ha hecho que en el año 2013, se registrara la litigiosidad más baja en los últimos años, un 35%. Mientras que el incremento que ha tenido lugar en el último año es debido, en parte, al aumento de las designas producidas en el año 2014. En efecto, en el año 2014 se anotaron 46.341 designas, de las cuales un 44% se correspondieron a asuntos cuyo conocimiento y resolución es competencia de los juzgados y tribunales del orden civil.

La implantación (o la ampliación del ámbito de aplicación, en sentido estricto) de las tasas judiciales, también ha incidido en los resultados registrados en el ámbito contencioso-ad-

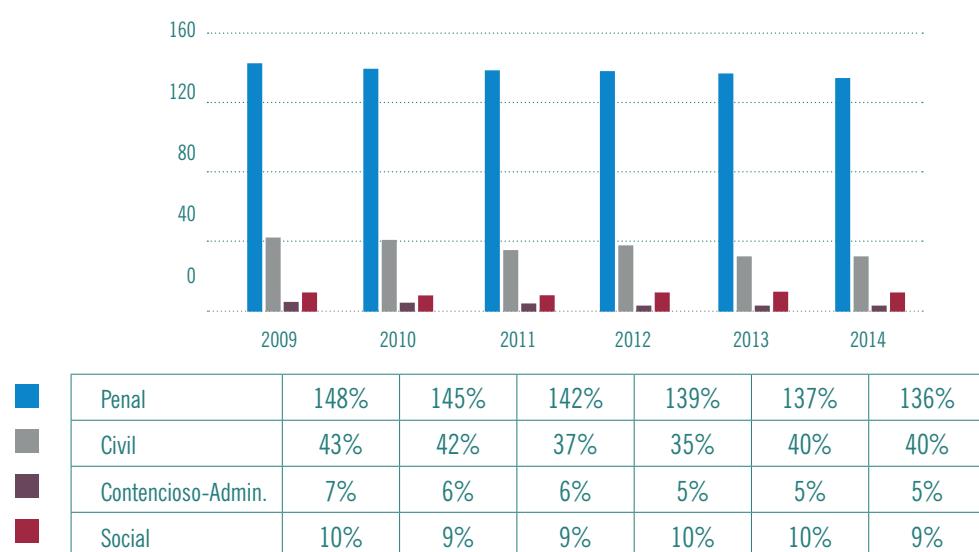

Gráfico 1. Comparativa de la tasa de litigiosidad por jurisdicciones.

ministrativo, con un descenso de la litigiosidad en los últimos años. En efecto, las tasas judiciales han funcionado como un mecanismo disuasorio, a la hora de plantear un litigio para la reclamación de nuestros derechos e intereses.

En cuanto a los datos registrados en el ámbito laboral, hay que traer a colación la tasa de litigiosidad del año 2007, que fue del 7,46%. La crisis, ha provocado graves estragos en el mercado de trabajo, que se han traducido en despidos, ERES, modificación sustancial de las condiciones de trabajo, entre otros, que han incidido en el incremento de la conflictividad judicial laboral en los últimos años.

Por último, en el capítulo dedicado al ámbito penal, hemos visto como la tasa de criminalidad y los hechos penales conocidos, han disminuido en los últimos años, incidiendo por tanto en el descenso de la litigiosidad penal. Éste, es el único orden que ha registrado una regresión en la conflictividad judicial, en los últimos años.

En el gráfico 2 tenemos una comparativa de la tasa de litigiosidad entre los cuatro órdenes jurisdiccionales, centrándonos en la “demarcación ICAB”, en el período que va desde el año 2009 hasta el año 2014.

En cuanto al comportamiento de la gráfica, vemos como se reproduce la tendencia registrada en la gráfica anterior, aunque con los valores propios de este ámbito geográfico. A excepción de la jurisdicción contenciosa-administrativa, vemos como los valores registrados en la “demarcación ICAB”, son ostensiblemente más altos que los reflejados a nivel nacional. La causa explicativa de este fenómeno, es que en la circunscripción territorial del ICAB, existe una mayor actividad económica y una mayor densidad de población, que hace que las posibilidades de que se produzca un conflicto con trascendencia judicial, sean más altas.

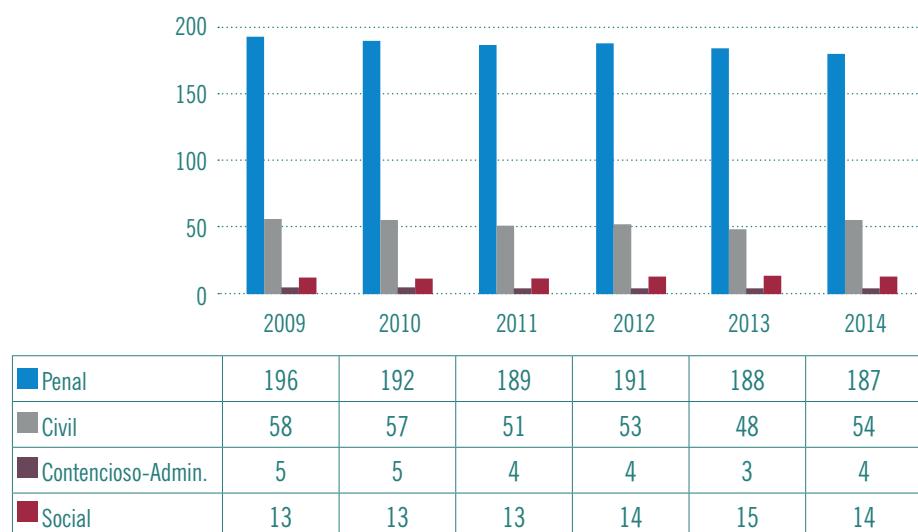

Gráfico 2. Comparativa de la tasa de litigiosidad por jurisdicciones. Demarcación ICAB.

Informe 2015

Resumen ejecutivo

En efecto, en el ámbito penal se registra una tasa de litigiosidad del 187% que, a pesar de ser menor que en años anteriores, sigue siendo muy alta teniendo en cuenta la naturaleza de los asuntos sobre los que resuelve dicha jurisdicción. En el ámbito civil, la conflictividad judicial registrada en el año 2014, es de un 54%, 10 puntos porcentuales por encima de la anotada en el año 2013. Finalmente en el ámbito laboral y en el contencioso-administrativo, la tasa registrada es de un 14% y de un 4%, respectivamente.

Movimiento de asuntos

En el presente apartado, se hace una comparativa entre los cuatro órdenes jurisdiccionales, del movimiento de los asuntos de los órganos judiciales que se integran en cada uno de ellos.

Comparativa por jurisdicciones

En el Gráfico 3, podemos ver la evolución anual de los asuntos pendientes al inicio, así como su comparativa entre los cuatro ámbitos jurisdiccionales. Se ha hecho una comparativa en el período comprendido entre los años 2009 y 2014.

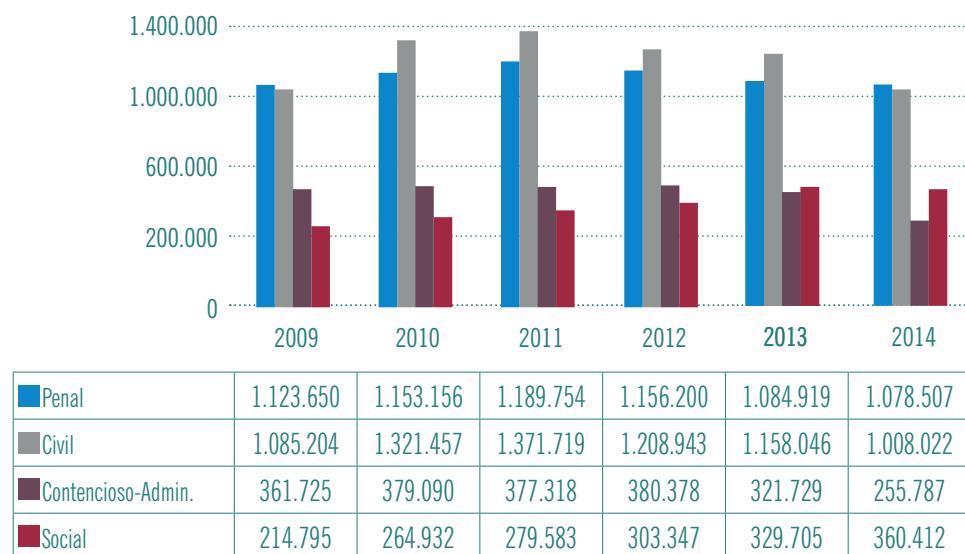

Gráfico 3. Asuntos pendientes al inicio. Comparativa por jurisdicciones.

Considerando los cuatro ámbitos jurisdiccionales en su conjunto, vemos como en el año 2009 se han registrado un total de 2.817.057 asuntos pendientes al inicio, mientras que en el año 2014 se anotan 2.702.728, lo que supone una regresión del 4%. Este dato hay que ponerlo en relación con los principales indicadores judiciales, para valorar si dicha regresión muestra un descenso de la acumulación de los asuntos y una mejora en las tasas de resolución y de pendencia.

En el gráfico 4 se hace una comparativa de los asuntos ingresados, entre los cuatro órdenes jurisdiccionales, desde el año 2009 hasta el año 2014. En el año 2009, se han ingresado un total de 9.434.526 de asuntos, considerando los cuatro ámbitos jurisdiccionales de

forma conjunta; mientras que en el año 2014, se han registrado un total de 8.784.707 de expedientes. Ello supone una variación interanual regresiva del 7%. Tal y como se ha explicado antes, el ámbito penal ha registrado un importante descenso en la tasa de litigiosidad y, teniendo en cuenta que ésta es la jurisdicción que mayor volumen de asuntos conoce, ha provocado la reducción de asuntos antes indicada.

Por otro lado, el ámbito que mayor descenso ha registrado en los últimos años, ha sido la jurisdicción civil, especialmente en el año 2013, a causa de las tasas judiciales. En cuanto al orden social, hay que traer a colación los datos publicados en la anterior edición del presente Informe, sobre el número de asuntos iniciados en el año 2007, para ver la importante diferencia de litigios, que se han producido a raíz de la crisis. En efecto, en el año 2007 (por tanto antes de la crisis), se anotaron un total de 337.416 asuntos ingresados en el ámbito laboral; mientras que en el año 2009 se iniciaron un total de 484.561 expedientes.

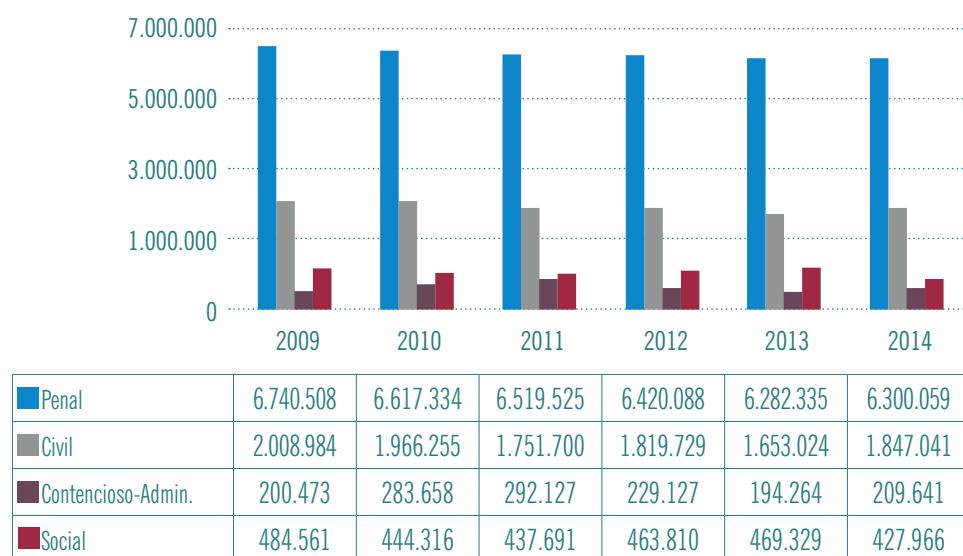

Gráfico 4. Asuntos ingresados. Comparativa por jurisdicciones.

En el gráfico 5, podemos ver la evolución de los asuntos resueltos comparando los cuatro ámbitos jurisdiccionales, en el período 2009-2014.

En éste, vemos como en el año 2009, se resolvieron un total de 9.316.755 de asuntos, considerando los cuatro ámbitos de forma conjunta, mientras que en el año 2014 se resolvieron 8.928.175 expedientes, lo que supone un regresión del 4%. Poniendo en relación estos datos con los referidos en la gráfica anterior sobre asuntos ingresados, vemos como en general se han resuelto más expedientes que los iniciados en el mismo ejercicio, lo que sin duda es un dato positivo.

Informe 2015

Resumen ejecutivo

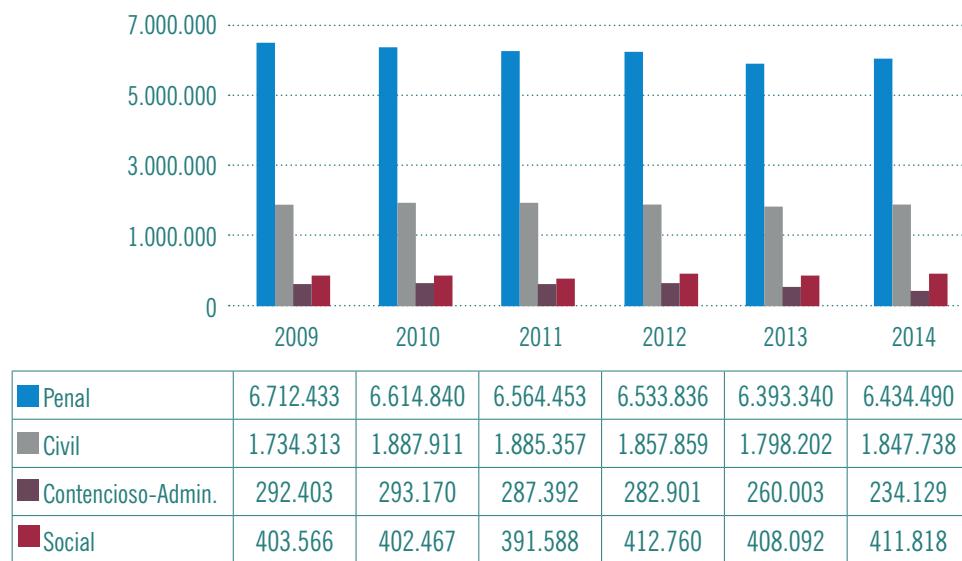

Gráfico 5. Asuntos resueltos. Comparativa por jurisdicciones.

En el gráfico 6 tenemos una comparativa entre los cuatro órdenes jurisdiccionales, sobre los asuntos pendientes al finalizar en el período comprendido entre los años 2009 y 2014. En éste, vemos como durante los primeros años de la serie, es la jurisdicción civil la que presenta un mayor volumen de asuntos pendientes al finalizar, seguido muy de cerca del ámbito penal, con más de un millón de expedientes pendientes en cada uno. En los últimos años, vemos como los asuntos pendientes al final de cada ejercicio en la jurisdicción civil, disminuyen pasando a ocupar la segunda posición y el ámbito penal la primera.

Por otro lado, vemos como en términos generales, se produce una regresión del volumen de asuntos pendientes. Así, de un total de 3.118.555 expedientes en el año 2009, pasamos a un total de 2.595.795 en el año 2014, lo que supone una reducción del 17%.

Hay que destacar, que la disminución de los asuntos pendientes al finalizar es más intensa en el ámbito contencioso-administrativo, pues de 379.090 asuntos en el año 2009, pasamos a 231.646 en el año 2014, lo que implica un descenso del 39%. Mientras que en el ámbito social, a diferencia del resto de órdenes jurisdiccionales, vemos como se registra un aumento de los expedientes pendientes al finalizar, pues de 264.948 asuntos en el año 2009 pasamos a 346.105 en el año 2014, lo que supone un incremento del 31%.

En el Gráfico 7, podemos contemplar una comparativa-resumen del movimiento de los asuntos en los cuatro ámbitos jurisdiccionales, en el año 2014. En éste, vemos como en términos generales, los asuntos resueltos se corresponden con los asuntos ingresados, de igual manera que los asuntos pendientes al finalizar lo hacen con los registrados al inicio. En cuanto al comportamiento de la gráfica, nos remitimos a lo expuesto en las anteriores.

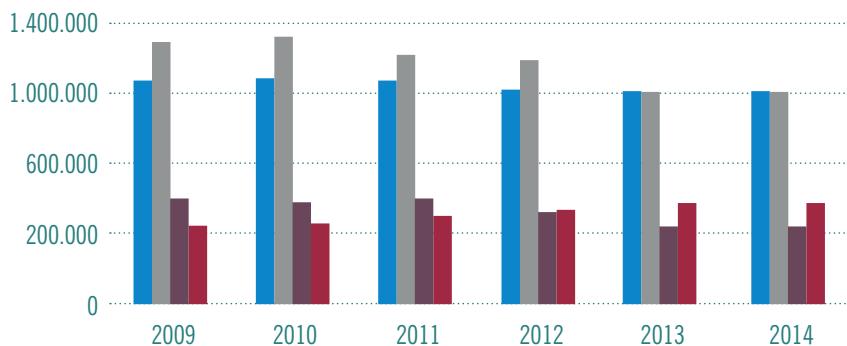

Gráfico 6. Asuntos pendientes al finalizar. Comparativa por jurisdicciones.

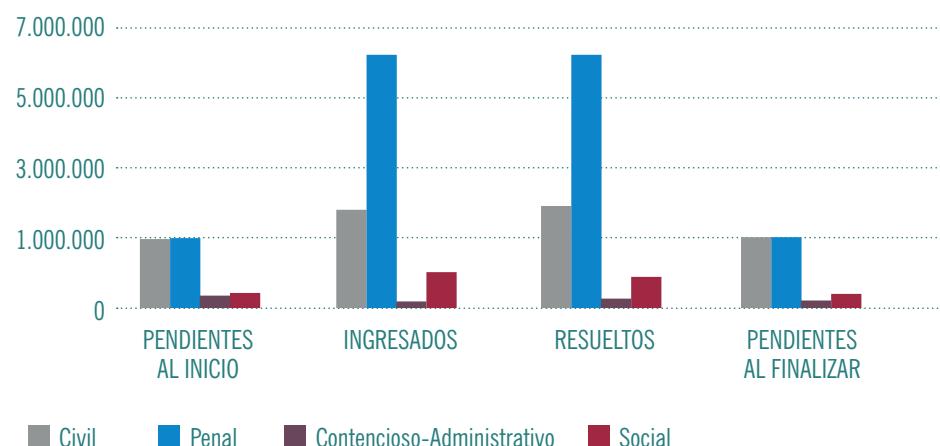

Gráfico 7. Movimiento de asuntos de todas las jurisdicciones. Año 2014.

Tablas resumen por órganos jurisdiccionales

A continuación, se exponen unas tablas que recogen a modo de resumen, los datos relativos a la actividad judicial en cada uno de los cuatro órdenes jurisdiccionales, referidos al ejercicio 2014. En el gráfico 8, podemos ver una tabla con el resumen del movimiento de los asuntos, así como su comparativa en cada uno de los ámbitos jurisdiccionales estudiados.

Informe 2015

Resumen ejecutivo

En el gráfico 12, podemos ver el movimiento de los asuntos registrados en el año 2014 en los distintos órganos judiciales que se integran en el ámbito social.

RESUMEN JURISDICCIÓN SOCIAL. AÑO 2014				
MOVIMIENTO DE ASUNTOS POR ÓRGANOS JUDICIALES				
	PENDIENTES AL INICIO	INGRESADOS	RESUELTO	PENDIENTES AL FINALIZAR
J SOCIAL	333.272	374.163	356.427	320.778
TSJ	23.591	48.901	51.531	20.787
AN	150	366	345	120
TS	3.399	4.536	3.515	4.420

Gráfico 12. Cuadro resumen del movimiento de asuntos por órganos judiciales. Jurisdicción social. Año 2014.

Sentencias

En el gráfico 13 podemos ver el número total de sentencias dictadas a lo largo del año 2014, en cada uno de los cuatro ámbitos jurisdiccionales.

En éste, vemos como el mayor volumen de resoluciones se produce en el orden penal, como no puede ser de otra manera, atendiendo a la gran cantidad de asuntos que se conocen y resuelven en este ámbito. Así, en el año 2014 se han dictado un total de 605.445 sentencias penales. Mientras que el orden civil ocupa la segunda posición, con un total de 442.401 sentencias. En cuanto al orden contencioso-administrativo y al ámbito social, se han resuelto por sentencia un total de 153.658 y de 219.049 asuntos, respectivamente.

Por otro lado, vemos como el volumen de sentencias dictadas, es ostensiblemente menor que el número total de asuntos ingresados, en cada una de las jurisdicciones. En efecto, no todos los procedimientos terminan con una sentencia, y más desde la redistribución competencial que se ha hecho a favor del Secretario Judicial, con la reforma operada por la Ley 13/2009, de 3 de noviembre, de reforma de la legislación procesal para la implantación de la nueva Oficina judicial. Así, muchos procedimientos terminan mediante un decreto dictado por el Secretario Judicial, poniendo fin al mismo.

Gráfico 13. Total de sentencias por jurisdicciones. Año 2014.

En el gráfico 14, se hace una comparativa entre las circunscripciones territoriales de “España sin Cataluña”, “Cataluña sin demarcación ICAB” y de la “demarcación ICAB”, sobre el número total de sentencias dictadas en cada uno de los cuatro órdenes jurisdiccionales. En éste vemos como, en general, el volumen de resoluciones dictadas en la “demarcación ICAB”, es superior a las sentencias emitidas por los órganos judiciales del ámbito geográfico de “Cataluña sin demarcación ICAB”. Así, mientras que en el primer territorio se dictaron un total de 115.787 sentencias, en el segundo se resolvieron 96.433. Esto se debe a la existencia de una mayor ratio poblacional así como de una mayor actividad económica, en la “demarcación ICAB”, respecto al ámbito de “Cataluña sin demarcación ICAB”.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE TODAS LAS JURISDICCIONES. AÑO 2014			
TOTAL DE SENTENCIAS			
	ESPAÑA SIN CATALUNYA	CATALUNYA SIN DEMARCACIÓN ICAB	DEMARCACIÓN ICAB
PENAL	501.637	43.071	60.737
CIVIL	378.770	28.081	35.550
CONTENCIOSO	141.160	7.113	5.385
SOCIAL	186.766	18.168	14.115

Gráfico 14. Comparativa territorial del total de sentencias de todas las jurisdicciones. Año 2014.

Comparativa de los recursos de impugnación de sentencias

A continuación se hace una comparativa del sentido de las sentencias de los principales recursos (apelación y suplicación, según el caso) que operan en el marco de una impugnación de una resolución judicial, dictada en primera instancia. Ésta nos sirve para ver el grado de acierto, desde el punto de vista jurídico, de las sentencias resueltas en primera instancia, y para tener una visión más global sobre el estado de nuestros juzgados y tribunales.

En el gráfico 15, podemos ver la evolución anual de las sentencias dictadas en el marco de una impugnación en apelación de una resolución penal, en el período comprendido entre los años 2009 y 2014, a nivel estatal. En la gráfica, se ha hecho distinción entre las sentencias que han estimado el recurso de aquellas en las que éste se ha desestimado. En primer lugar, vemos como el número de sentencias sobre los recursos de apelación planteados, se mantiene relativamente estable a lo largo de toda la línea temporal, pues éste se sitúa en una horquilla que va de los 64.000 a los 68.000 expedientes. De éstos, la gran mayoría (alrededor del 80%) terminan con una sentencia confirmatoria. En efecto, en el año 2014, de las 65.599 resoluciones dictadas resolviendo un recurso de apelación, 52.225 han sido confirmatorias; mientras que 13.374 han sido revocatorias.

Informe 2015

Resumen ejecutivo

Gráfico 15. Comparativa de las sentencias penales sobre recursos de apelación.

En el gráfico 16, tenemos una comparativa del número total de sentencias penales que resuelven un recurso de apelación, así como su evolución en el período 2009-2014, en el concreto territorio de la “demarcación ICAB”.

En éste, vemos como se reproduce la tendencia manifestada en la gráfica anterior, en cuanto a que la gran mayoría de sentencias confirman lo resuelto en primera instancia.

Gráfico 16. Comparativa de las sentencias penales sobre recursos de apelación. Demarcación ICAB.

En el gráfico 17 se hace una comparativa entre las sentencias estimatorias y las desestimatorias, resueltas en el marco de un recurso de apelación, dentro de la jurisdicción civil. Por un lado, vemos como durante los primeros años de la serie, se registra un ligero aumento del número de recursos de apelación resueltos por sentencia; mientras que en los últimos años se anota una ligera regresión del volumen de asuntos, en consonancia con la evolución de la litigiosidad en el ámbito civil.

Por otro lado, vemos como se desestiman un mayor número de recursos, lo que significa que el grado de acierto, jurídicamente hablando, en primera instancia es bastante elevado.

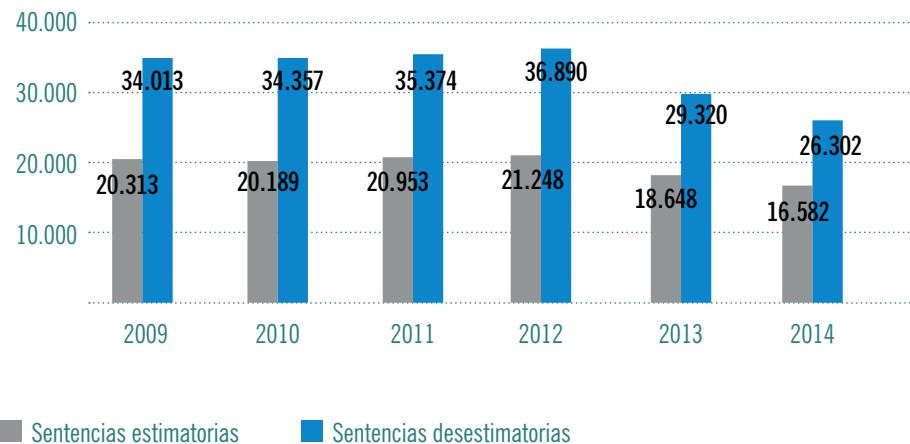

Gráfico 17. Comparativa de las sentencias civiles sobre recursos de apelación.

En el gráfico 18, tenemos los datos relativos a las sentencias civiles dictadas por las Audiencias Provinciales que se integran en la “demarcación ICAB”. En éste, vemos como se replica la tendencia registrada en la gráfica anterior, aunque con los valores propios de dicha circunscripción.

Gráfico 18. Comparativa de las sentencias civiles sobre recursos de apelación. Demarcación ICAB.

Informe 2015

Resumen ejecutivo

En el gráfico 19, podemos observar la evolución anual de los recursos de apelación resueltos por la sala de lo contencioso-administrativo del Tribunal Superior de Justicia, en el período que va desde el año 2009 hasta el 2014.

En éste, vemos como en términos generales, el volumen de recursos planteados disminuye de forma progresiva a medida que se van sucediendo los años. En cuanto al sentido de las sentencias dictadas, vemos como las desestimatorias superan en número a las estimatorias. Sobre todo en los primeros años de la gráfica, pues en los últimos años de la serie, vemos como se reduce la distancia entre las sentencias estimatorias y las desestimatorias. La causa explicativa de este fenómeno, es la ampliación del ámbito objetivo y subjetivo de aplicación de las tasas judiciales, que entró en vigor en noviembre del año 2012. A lo largo del presente Informe, hemos tenido la oportunidad de ver, cómo las tasas judiciales han incidido de forma negativa en la litigiosidad judicial, pues supone un mecanismo disuasorio a la hora de plantear un litigio.

En efecto, en el año 2009 se han desestimado un total de 27.135 recursos, mientras que en el año 2014 pasamos a 14.224, lo que supone una regresión del 48%. Mientras que las sentencias estimatorias, pese a haber disminuido también en los últimos años, lo han hecho de una forma más contenida.

Gráfico 19. Comparativa de recursos de apelación. Jurisdicción contencioso-administrativa.

En el gráfico 20, tenemos una comparativa entre las sentencias estimatorias y desestimatorias, dictadas en el marco de un recurso de apelación, por los órganos judiciales que se integran en la “demarcación ICAB”.

En términos generales, vemos como se desestiman un mayor número de recursos, con la excepción del año 2011, en el que se dictan más sentencias estimatorias. Por otro lado, a diferencia de lo que ocurre a nivel estatal, la distancia entre ambos tipos de sentencias no es tan alta.

Gráfico 20. Comparativa de recursos de apelación. Jurisdicción contencioso-administrativa. Demarcación ICAB.

En el gráfico 21, podemos contemplar la evolución anual de los recursos de suplicación planteados a modo de impugnación ante la sala social del TSJ, de las resoluciones dictadas en primera instancia. No obstante, hay que decir, que el recurso de suplicación no es una segunda instancia propiamente dicha, sino más bien una revisión de que lo resuelto por el magistrado de instancia, se ajuste a las garantías legales previstas el ordenamiento jurídico. En primer lugar, vemos como se resuelven una media de 50.600 recursos de suplicación en total. De éstos, la gran mayoría acaban con una sentencia desestimatoria, representando casi el 80% del total de recursos planteados. Por último, vemos como en los últimos años se produce una ligera regresión del volumen total de recursos presentados, correlativo al descenso de la litigiosidad en el ámbito social.

Gráfico 21. Comparativa de recursos de suplicación. Jurisdicción social.

Informe 2015

Resumen ejecutivo

En el gráfico 22, vemos los datos relativos a los recursos planteados ante los órganos judiciales de la “demarcación ICAB”. En éste, vemos como se reproduce la tendencia registrada en la gráfica anterior, aunque con los valores propios de este territorio.

Gráfico 22. Comparativa de recursos de suplicación. Jurisdicción social. Demarcación ICAB.

Ejecuciones

Las ejecuciones constituyen la segunda parte de un asunto judicial, y entra en juego ante el incumplimiento de un pronunciamiento contenido en una resolución judicial. Por lo que constituye una parte importante de la actividad judicial de nuestros juzgados y tribunales. En el gráfico 23, podemos ver el desarrollo de los procedimientos de ejecución en cada una de las jurisdicciones, a lo largo del año 2014. En éste, vemos como la gran mayoría de

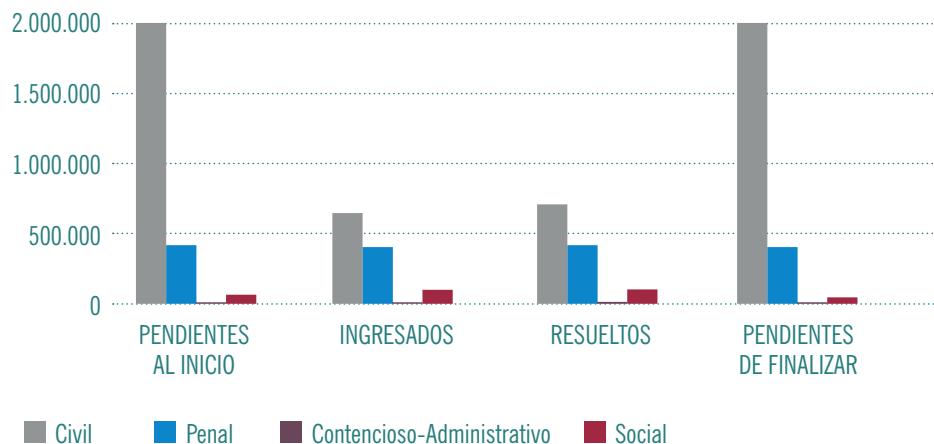

Gráfico 23. Movimiento de las ejecuciones de todas las jurisdicciones. Año 2014.

ejecuciones se registran en el ámbito civil, seguidas de las anotadas en el orden penal. En el capítulo dedicado al ámbito civil, se ha dedicado un epígrafe específico sobre la problemática que gira en torno al derecho a la vivienda, en el que hemos visto como en los últimos años, se han disparado los procedimientos de ejecuciones hipotecarias. En éste, decíamos que el año 2006 se ingresaron un total de 16.692 ejecuciones hipotecarias, mientras que en el año 2014, pasamos a 80.749, lo que supone un increíble aumento del 384%.

En el gráfico 24, tenemos una tabla con la comparativa de la actividad judicial relativa a los procedimientos de ejecución, con el detalle numérico de cada uno de los cuatro ámbitos jurisdiccionales.

RESUMEN DE TODAS LAS JURISDICCIONES. AÑO 2014				
MOVIMIENTO DE EJECUCIONES				
	PENDIENTES AL INICIO	INGRESADOS	RESUELTO	PENDIENTES AL FINALIZAR
PENAL	381.775	357.787	356.170	371.530
CIVIL	1.989.317	599.376	684.418	1.976.984
CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVO	16.924	18.869	18.893	16.872
SOCIAL	58.604	79.597	87.928	53.872

Gráfico 24. Cuadro resumen del movimiento de ejecuciones de todas las jurisdicciones. Año 2013.

2.3 Principales indicadores judiciales

Tasa de resolución

En el gráfico 25, podemos contemplar una comparativa entre los cuatro órdenes jurisdiccionales, de la evolución anual de la tasa de resolución a nivel estatal, en el período comprendido entre los años 2009 y 2014.

En términos generales, la capacidad resolutiva de los tribunales aumenta en los últimos años. En primer lugar, vemos como la tasa de resolución más baja, se registra en el ámbito social, siendo ésta de un 96% en el año 2014. En segundo lugar, la jurisdicción contenciosa-administrativa es la que presenta un incremento más intenso, con una variación interanual del 22%, en el período 2009-2014. En cuanto al ámbito civil y al ámbito penal, en el año 2014 se registra una tasa de resolución del 102% y del 100%, respectivamente.

Informe 2015

Resumen ejecutivo

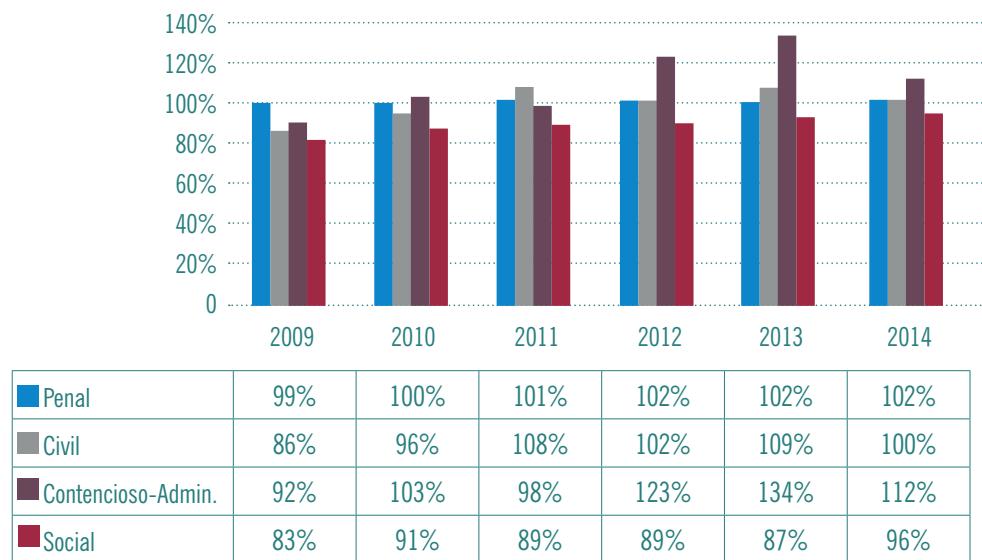

Gráfico 25. Comparativa por jurisdicciones. Tasa de resolución.

En el gráfico 26, podemos ver una comparativa por jurisdicciones de la tasa de resolución en el ante citado período 2009-2014, pero referido al concreto ámbito geográfico de la “demarcación ICAB”. En éste, vemos como se reproduce la tendencia comentada en la gráfica anterior, con unos valores relativamente cercanos en ambos casos.

Gráfico 26. Comparativa por jurisdicciones. Tasa de resolución. Demarcación ICAB.

Tasa de pendencia

En el gráfico 27, se hace una comparativa por jurisdicciones de la evolución de la tasa de pendencia a nivel estatal, en el período comprendido entre los años 2009 y 2014.

Por un lado, vemos como la tasa de pendencia más elevada se registra en la jurisdicción contenciosa-administrativa, siendo ésta más alta durante los primeros años de la serie. Así, de una pendencia judicial del 130% en el año 2009, pasamos a otra del 99% en el año 2014, lo que supone una regresión del 24%. No obstante, la reducción más intensa, se produce en el ámbito civil, pues de una tasa de pendencia del 76% en el año 2009, pasamos a otra del 54% en el año 2014, lo que supone un variación interanual negativa del 29%.

Por otro lado, vemos como, a diferencia de lo que ocurre en los otros órdenes jurisdiccionales, en el ámbito social se registra un aumento de la tasa de pendencia del 28% en el período 2009-2014, derivado de la crisis y del aumento de la litigiosidad antes comentada. Por último, en el ámbito penal se registran las tasas de pendencia más bajas en comparación al resto de órdenes jurisdiccionales, a lo largo de toda la secuencia. Así, la pendencia judicial media en el orden penal, es del 17%.

Gráfico 27. Comparativa por jurisdicciones. Tasa de pendencia.

En el gráfico 28, podemos ver el desarrollo de la tasa de pendencia en la “demarcación ICAB”, así como su comparativa entre los cuatro ámbitos jurisdiccionales en el período 2009-2014. En éste, vemos como se reproduce la tendencia registrada en la gráfica anterior, aunque con algunos matices propios de este territorio. Así, vemos como en el ámbito

Informe 2015

Resumen ejecutivo

laboral, se produce un incremento progresivo de la tasa de pendencia, alcanzando en el año 2014 un 94%, pasando a ocupar la primera posición.

Tal y como hemos comentado antes, en la “demarcación ICAB” se concentra una densidad de población y de actividad económica muy importante que, unida a la crisis económica, hace que la litigiosidad en la jurisdicción laboral se incremente de forma notable.

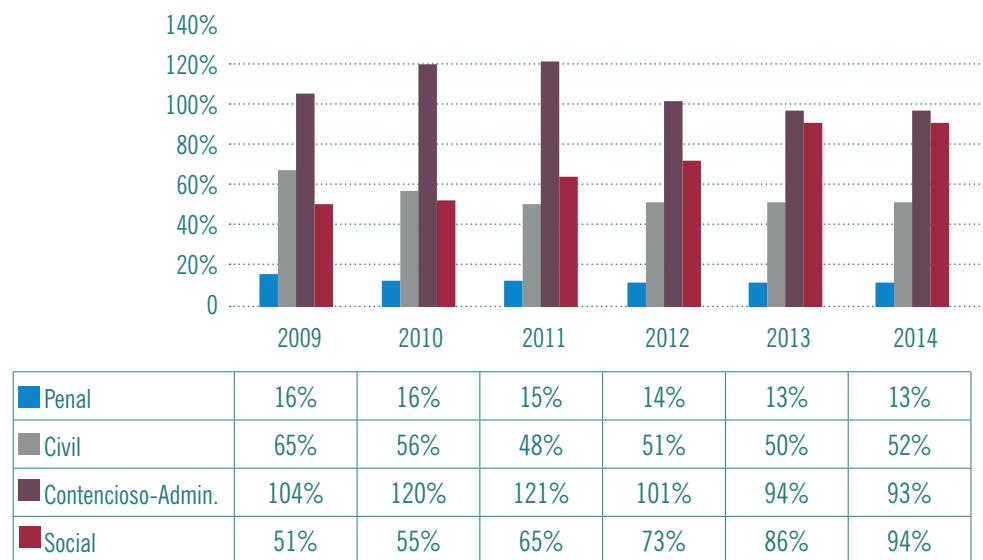

Gráfico 28. Comparativa por jurisdicciones. Tasa de pendencia. Demarcación ICAB.

Tasa de congestión

En el gráfico 29 tenemos una comparativa por jurisdicciones de la evolución a nivel estatal de la tasa de congestión, durante los años 2009 y 2014.

En términos generales, vemos como la tasa de congestión se reduce de forma progresiva, a medida que se van sucediendo los años. No obstante, en consonancia con los datos registrados de la tasa de resolución y la tasa de pendencia, antes comentados, vemos como en el ámbito laboral, a diferencia de los otros órdenes, se produce un aumento de la congestión judicial. En efecto, de una tasa de congestión del 173% en el año 2009, pasamos a otra del 191% en el año 2014, lo que significa un incremento del 10%.

Por otro lado, vemos como la tasa de congestión en el ámbito penal, es la más baja de los cuatro órdenes jurisdiccionales, en consonancia con la tasa de pendencia antes analizada. Sin duda, se trata de un dato positivo, habida cuenta de la naturaleza de los asuntos que se ventilan en dicha jurisdicción.

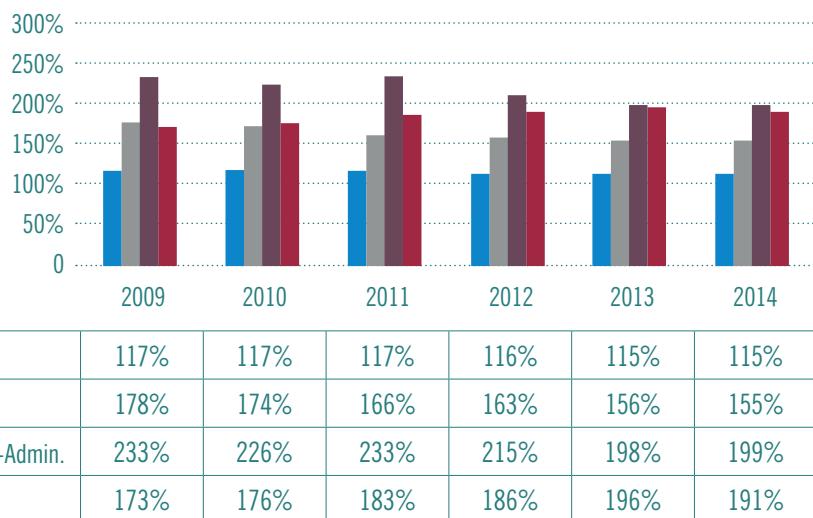

Gráfico 29. Comparativa por jurisdicciones. Tasa de congestión.

En el gráfico 30, podemos contemplar una comparativa por jurisdicciones, de la evolución de la tasa de congestión en la “demarcación ICAB”, en el período comprendido entre los años 2009 y 2014. En éste, vemos como se reproduce la tendencia registrada a nivel estatal, aunque con los valores propios de la “demarcación ICAB”. De la misma manera que sucede con la tasa de pendencia, antes comentada, la tasa de congestión registra un importante incremento en la jurisdicción laboral, alcanzando un 197% en el año 2014.

Gráfico 30. Comparativa por jurisdicciones. Tasa de congestión. Demarcación ICAB.

Informe 2015

Resumen ejecutivo

En el gráfico 31, podemos ver una comparativa a modo de resumen, de los principales indicadores judiciales entre los cuatro órdenes jurisdiccionales estudiados, a lo largo del año 2014. Sobre el resultado de los mismos, nos remitimos a lo expuesto anteriormente.

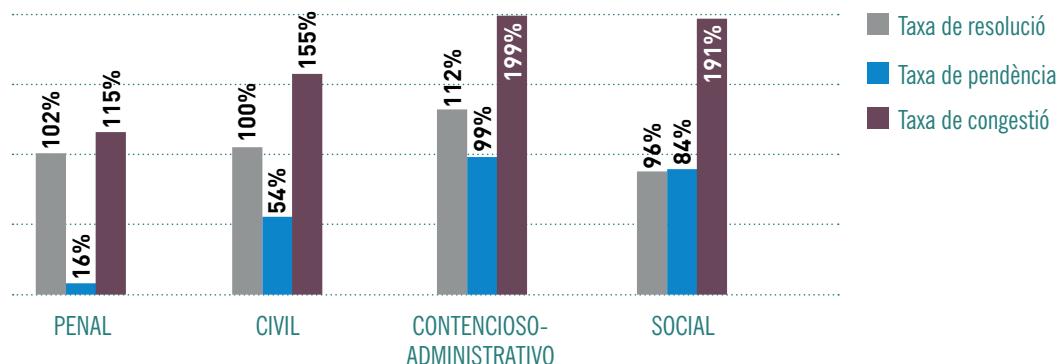

Gráfico 31. Indicadores judiciales de todas las jurisdicciones. Año 2014.

En el gráfico 32 tenemos una tabla con el resumen de los principales indicadores judiciales y su comparativa en los cuatro órdenes jurisdiccionales, en el año 2014.

RESUMEN DE TODAS LAS JURISDICCIONES. AÑO 2014			
INDICADORES JUDICIALES			
	TASA DE RESOLUCIÓN	TASA DE PENDENCIA	TASA DE CONGESTIÓN
PENAL	102%	16%	115%
CIVIL	100%	54%	155%
CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVO	112%	99%	199%
SOCIAL	96%	84%	191%

Gráfico 32. Cuadro resumen de los indicadores judiciales por jurisdicciones.

Duración media de los procedimientos

Una de las cuestiones que más preocupa tanto a los profesionales del Derecho como a los propios ciudadanos, es lo que tarda en resolverse un determinado asunto. En este epígrafe, vamos a llevar a cabo el análisis de la duración estimada (en meses) de los asuntos en los órganos judiciales que se integran en cada uno de los cuatro órdenes jurisdiccionales.

Jurisdicción penal

En el gráfico 33 podemos ver la duración media (en meses) de los procedimientos en cada uno de los órganos judiciales que se integran en la jurisdicción penal, así como su evolución anual en el período comprendido entre los años 2009 y 2014. En términos generales, vemos como se ha producido un ligero aumento del tiempo estimado relativo a la tramitación de un asunto en el orden penal. Así, en el año 2009, el tiempo estimado de resolución de un asunto, se sitúa en los 3,9 meses; mientras que en el año 2014 este es de 4,0.

No obstante, vemos como en función del concreto órgano que miremos, el tiempo medio de resolución varía a la baja o al alza. Por ejemplo, la duración de un asunto tramitado ante el Juzgado de lo penal, o ante la sala penal del TSJ, ha registrado un incremento del tiempo medio necesario. Mientras que en los Juzgados de primera instancia e instrucción, o los juzgados de menores, entre otros, presentan una disminución del tiempo estimado de resolución de los procedimientos.

DURACIÓN MEDIA DE LOS PROCEDIMIENTOS. JURISDICCIÓN PENAL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
JUZ. 1 ^a INSTANCIA E INSTRUCCIÓN Y JUZ. INSTRUCCIÓN	1,8	1,9	1,9	1,8	1,7	1,6
JUZGADOS VIOLENCIA SOBRE LA MUJER	2,9	2,7	2,5	2,4	2,2	2,1
JUZGADOS DE MENORES	7,1	7,5	6,9	6,1	5,7	5,7
JUZGADOS DE VIGILANCIA PENITENCIARIA	1,1	1,3	1,3	1,1	1,2	1,7
JUZGADOS DE LO PENAL	8,1	9,3	10	10,4	10,6	10,9
AUDIENCIAS PROVINCIALES	2,7	2,7	2,6	2,6	2,7	2,6
TSJ SALA CIVIL Y PENAL	1,9	2,1	2,1	0,9	1,9	2,4
JUZ. CENTRALES DE INSTRUCCIÓN	5,3	4,5	5,3	5,8	5,8	5,7
JUZ. CENTRALES DE LO PENAL	4,1	6,5	8,1	8	5,9	5,8
AUDIENCIA NACIONAL SALA PENAL	2,1	2,2	2,4	2,3	1,5	1,3
TRIBUNAL SUPREMO SALA 2 ^a	6,5	5,8	5,3	6	6	5,1

Gráfico 33. Tabla con la duración media de los procedimientos en la jurisdicción penal.

Jurisdicción civil

En el gráfico 34 podemos ver la evolución anual de la duración media de los procedimientos civiles, que se encuentran en la primera instancia, en el período comprendido entre los años 2009 y 2014. En éste, podemos ver como durante los primeros años de la serie, se registra un incremento del tiempo de duración estimado en la tramitación de un procedimiento, hasta anotar en el año 2011, un total de 8,6 meses, la cifra más alta de la serie. Sin embargo, a partir del año 2012 se produce un cambio en la tendencia, de modo que la dura-

Informe 2015

Resumen ejecutivo

ción media del tiempo empleado en la resolución de un expediente, desciende gradualmente a medida que se van sucediendo los años.

Así, en el año 2014, la duración media de un procedimiento civil que se encuentra en la primera instancia, es de 6,6 meses; lo supone una variación interanual negativa del 14%, respecto al año 2009. Sin duda, la reducción del tiempo medio de resolución de un asunto judicial, supone una buena noticia, ya que la justicia, para que merezca ser llamada como tal, debe ser, además de garantista, rápida. No obstante, debemos poner en relación la reducción del tiempo medio estimado, con el descenso en la litigiosidad civil en los últimos años, cuya causas explicativas se han puesto de manifiesto en apartados anteriores.

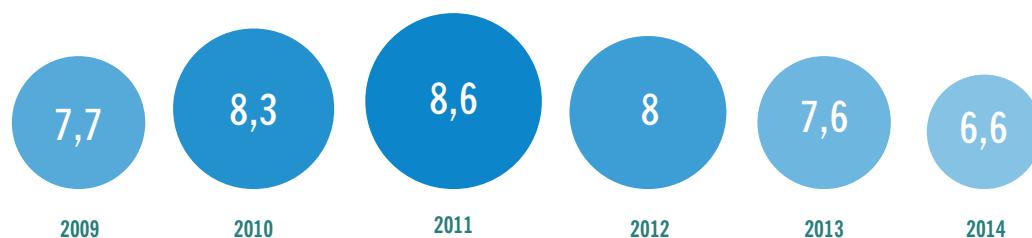

Gráfico 34. Duración estimada de los procedimientos civiles (en meses). Total primera instancia.

En el gráfico 35 tenemos una tabla con la duración media de un procedimiento civil, diferenciando entre los distintos órganos judiciales: Juzgados de primera instancia, Juzgados de familia y Juzgados de primera instancia e instrucción. En éste, vemos como tanto en los juzgados de primera instancia como en los llamados juzgados mixtos, se produce un descenso del tiempo de duración media, con una variación interanual del 15% y del 12%, respectivamente. Mientras que en los Juzgados de familia, se produce un ligero aumento del tiempo de resolución media, pasando de 4 meses en el año 2009 a 4,5 en el 2014.

Por otro lado, vemos como la duración media de los procedimientos en la jurisdicción civil, es más alta en los juzgados de primera instancia e instrucción. En efecto, además del conocimiento y resolución de los asuntos civiles, los juzgados mixtos se encargan de la instrucción de los expedientes penales, antes de pasar a una segunda fase de enjuiciamiento propiamente dicha por los Juzgados de lo Penal o las Audiencias Provinciales, en función de la gravedad de la pena que lleve aparejada el hecho delictivo. También, se encargan de la resolución de los asuntos relativos al derecho de familia, cuando en ese mismo partido judicial no existe un órgano especializado que se ocupe de los mismos.

Éste es un indicador más de cómo la especialización de los órganos judiciales, contribuye a una eficacia resolutiva de los mismos, tal y como se refleja en los datos recogidos en la tabla.

DURACIÓN MEDIA DE LOS PROCEDIMIENTOS. JURISDICCIÓN CIVIL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
JUZGADOS PRIMERA INSTANCIA	7,3	7,7	8	7,2	7,1	6,2
JUZGADOS DE FAMILIA	4	4	4,4	4,5	4,6	4,5
JUZGADOS PRIMERA INSTANCIA E INSTRUCCIÓN	8,6	9,3	9,9	9,2	8,8	7,6

Gráfico 35. Tabla con la duración media de los procedimientos en la jurisdicción civil.

En el gráfico 36, podemos observar la evolución anual del tiempo de tramitación media de un expediente judicial que está siendo conocido por la Audiencia Provincial, distinguiendo entre los procesos conocidos en única instancia, de aquellos que dimanan de un recurso. En cuanto a los primeros, vemos como se registra una reducción de la duración media, pasando de 3,9 meses en el año 2009 a 2,4 en el año 2014; mientras que en los segundos, vemos como se registra un incremento del tiempo medio empleado, pues de 5,5 meses en el año 2009, pasamos a 7,1 en el año 2014.

DURACIÓN MEDIA PROCEDIMIENTOS. AUDIENCIAS PROVINCIALES COMPETENCIA CIVIL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
PROCESOS EN ÚNICA INSTANCIA	3,9	4,1	3,6	3,2	2,8	2,4
RECURSOS	5,5	5,8	6	6,5	7,5	7,1
TOTAL AP CIVILES	5,4	5,7	5,9	6,3	7	6,6

Gráfico 36. Tabla con la duración media de los procedimientos en las Audiencias Provinciales civiles.

En el gráfico 37, podemos ver la duración media de los principales procedimientos que se discuten en la jurisdicción civil, dejando aparte los asuntos relativos al derecho de familia, para su análisis específico posterior. En éste, vemos como los juicios ordinarios registran un aumento de 1,8 meses en el período 2009-2014, mientras que en los procedimientos verbales, a pesar de las oscilaciones, se sigue registrando una duración media de 6,5 meses.

En cuanto a los procedimientos monitorios, hay que decir que se trata de un proceso bastante eficaz para la reclamación de deudas, y que en los últimos años han tenido una importancia notable, derivada del aumento de la tasa de morosidad por culpa de la crisis. En la gráfica, vemos como el tiempo estimado de la tramitación de un procedimiento monitorio, se reduce de 7,7 meses en el año 2009 a 5,9 en el año 2014.

Informe 2015

Resumen ejecutivo

DURACIÓN MEDIA DE LOS PRINCIPALES PROCEDIMIENTOS. JURISDICCIÓN CIVIL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ORDINARIOS	12,2	13,2	14,5	14,7	14,3	14
VERBALES	6,5	6,7	6,9	6,6	6,7	6,5
MONITORIOS	7,7	8,1	8,6	7,8	7,4	5,9

Gráfico 37. Tabla con la duración media de los principales procedimientos en la jurisdicción civil.

En el gráfico 38, tenemos una tabla con la evolución del tiempo estimado que dura la tramitación de los procedimientos más significativos relativos al derecho de familia.

En términos generales, se registra un descenso de la duración media de la tramitación de los principales asuntos de familia. Por otro lado, vemos como aquellos procedimientos que se han tramitado de forma consensuada, se resuelven con una mayor celeridad que aquellos que han sido tramitados de forma no consensuada. Así, en el año 2014, los divorcios de mutuo acuerdo han registrado una duración media de 1,8 meses, mientras que los resueltos de forma contenciosa, requieren 9,3 meses de media para ser resueltos.

Por último, los procedimientos de nulidades son los que tardan más en tramitarse, con una duración media de 12 meses en el año 2014.

DURACIÓN MEDIA PRINCIPALES PROCEDIMIENTOS. JURISDICCIÓN CIVIL. FAMILIA						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
NULIDADES	12	11,4	11,4	12,3	12,9	12
DIVORCIOS CONSENSUADOS	1,9	2	2	1,9	1,9	1,8
DIVORCIOS NO CONSENSUADOS	9,2	9,4	9,7	9,6	9,5	9,3
SEPARACIÓN DE MUTUO ACUERDO	3,6	3,3	3,4	3,1	2,8	2,7
SEPARACIONES CONTENCIOSAS	14,4	12,3	11,5	11	10,5	9,9

Gráfico 38. Tabla con la duración media de los principales procedimientos de familia.

Jurisdicción contenciosa-administrativa

En el gráfico 39 podemos ver la evolución anual de la duración media de los procedimientos tramitados ante los Juzgados de lo contencioso-administrativo, en el período comprendido entre los años 2009 y 2014.

En éste, vemos como en términos generales, se registra un aumento del tiempo estimado, pues de una duración media de 11,1 meses en el año 2009, pasamos a 12,6 en el año 2014, lo que supone un incremento del 14%. No obstante, en el último año se produce un

ligero descenso respecto al año anterior, en el que se anota la cifra más alta, que es de 14,2 meses.

En el capítulo dedicado al ámbito administrativo, hemos comentado que en ésta se registra un colapso importante desde hace varios años. En efecto, muchos de los asuntos que se tratan en esta jurisdicción, son de una complejidad cada vez superior y con cierta permeabilidad política. Por lo que la tramitación de estos expedientes, requiere de un mayor tiempo.

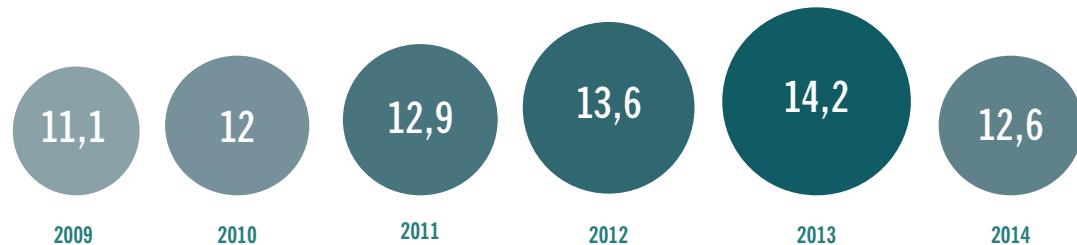

Gráfico 39. Duración media de los procedimientos en los Juzgados de lo Contencioso-administrativo.

En el gráfico 40, podemos ver la duración media de los procedimientos que están en la sala de lo contencioso-administrativo del TSJ, durante el período 2009-2014.

A diferencia de lo que ocurre en los juzgados de lo contencioso-administrativo, en el TSJ vemos como se produce una regresión a medida que se van sucediendo los años. En efecto, de una duración media de 26,2 meses en el año 2009, pasamos a 23,7 meses en el año 2014, lo que supone una reducción del 10%.

Gráfico 40. Duración media de los procedimientos en el TSJ Sala de lo Contencioso-administrativo.

En el gráfico 41, tenemos una tabla con la duración estimada de los principales procedimientos cuyo conocimiento y resolución, es competencia de la jurisdicción contenciosa, tomando como referencia el año 2014. En éste, vemos como la duración varía de forma ostensible en función del concreto procedimiento que miremos. Hay que decir, que la duración media de los procedimientos se sitúa en 12,9 meses.

Informe 2015

Resumen ejecutivo

DURACIÓN MEDIA PRINCIPALES PROCEDIMIENTOS. JURISDICCIÓN CONTENCIOSA	
URBANISMO Y ORDENACIÓN TERRITORIO	16,3
EXPROPIACIÓN FORZOSA	16,8
CONTRATOS ADMINISTRATIVOS	15,8
DOMINIO PÚBLICO Y PROP. ESPECIALES	15
ADMINISTRACIÓN TRIBUTARIA	14,2
MEDIO AMBIENTE	16,9
FUNCIÓN PÚBLICA	12,4
ADMINISTRACIÓN LABORAL	13,3
EXTRANJERÍA	9,3
ACTIVIDAD ADMINISTRATIVA SANCIONADORA	14,8
ELECTORAL	11,3
AUTORIZACIÓN ENTRADAS DOMICILIO	2,7
RESPONSABILIDAD PATRIMONIAL	14,5
DISCIPLINA DEPORTIVA EN MATERIA DE DOPAJE	8,4

Gráfico 41. Tabla con la duración media de los principales procedimientos en la Jurisdicción contenciosa. Año 2014.

Jurisdicción social

En el gráfico 42, podemos ver la evolución anual del tiempo empleado de media para la resolución de un procedimiento en los Juzgados de lo social.

En éste, vemos como la duración media aumenta de forma progresiva a medida que se van sucediendo los años. Esto es debido al incremento de la tasa de litigiosidad en la jurisdicción social, derivado de la afectación que ha tenido la crisis sobre el Mercado de Trabajo. En el año 2009, el tiempo de duración media si sitúa en 6,4 meses, mientras que en el año 2014 éste es de 10,7 meses, lo que supone un aumento del 67%.

En los últimos años, se ha producido un importante colapso en la jurisdicción social, lo que repercute negativamente en la prestación de un servicio público de calidad. Al inicio del presente capítulo, hemos dicho que una justicia, para que sea merecedora de llamarse como tal, ha de ser capaz de dar una respuesta ágil, ante los conflictos que se le plantean.

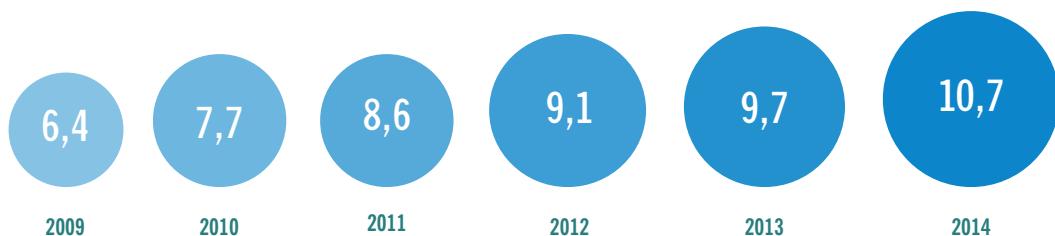

Gráfico 42. Duración media de los procedimientos en los Juzgados de lo Social.

En el gráfico 43, tenemos una tabla con una comparativa de la duración media de los procedimientos tramitados en la jurisdicción social, en función de los distintos órganos judiciales que se integran en él.

En éste, vemos como en términos generales, se produce una regresión de la duración media por expediente. Así, en el TSJ, pasamos de 7,2 meses de media en el año 2009 a 5,6 en el año 2014, lo que supone una reducción del 22%. Mientras que en la Audiencia Nacional y en el TS, la variación interanual referida al mismo período, es de un 6% y un 3%, respectivamente.

Este hecho contrasta con el incremento registrado en los Juzgados de lo social, antes comentado. Sin embargo, hay que tener en cuenta que las tasas judiciales suponen en muchos casos un obstáculo importante a la hora de recurrir una determinada resolución en suplicación.

DURACIÓN MEDIA DE LOS PROCEDIMIENTOS. JURISDICCIÓN SOCIAL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TSJ SALA SOCIAL	7,2	6,8	6,7	6,7	6,8	5,6
AUDIENCIA NACIONAL SALA SOCIAL	5,1	2,1	2,2	1,9	3,2	4,8
TRIBUNAL SUPREMO SALA 4 ^a	11,5	10,1	9,8	10,6	10,7	11,1

Gráfico 43. Tabla con la duración media de los procedimientos en la jurisdicción social.

En el gráfico 44, podemos observar una tabla con la evolución de la duración media de los principales procedimientos cuyo conocimiento y resolución es competencia de la jurisdicción social. En concreto, se ha analizado la duración media de los procedimientos de: conflictos colectivos, despidos, cantidades y de seguridad social.

En consonancia con lo expuesto anteriormente, vemos como en los últimos años, se ha registrado un aumento de los procedimientos. Así, los conflictos colectivos registran una

Informe 2015

Resumen ejecutivo

duración media de 10,3 meses, un 151% más respecto al año 2009; mientras que los despidos tienen una duración estimada de 7,6 meses en el año 2014, un 145% más que en el año 2009. En cuanto a los procedimientos de reclamación de cantidad y en materia de seguridad social, el tiempo de duración media en el año 2014, es de 12,5 y 12,6 meses respectivamente. Éstos últimos, también han registrado un incremento respecto al año 2009, aunque no tan acusado como en los procedimientos sobre conflictos colectivos o sobre despidos. En efecto, los procesos sobre cantidades y sobre seguridad social, han experimentado una variación interanual en el referido período del 52% y del 66%, respectivamente.

DURACIÓN MEDIA PRINCIPALES PROCEDIMIENTOS. JURISDICCIÓN SOCIAL						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
CONFLICTOS COLECTIVOS	4,1	4,4	4,9	6,3	6,7	10,3
DESPIDOS	3,1	3,5	3,8	4,7	6,5	7,6
CANTIDADES	8,2	10	11,2	11,8	12,2	12,5
SEGURIDAD SOCIAL	7,6	9,1	10,3	11,2	11,6	12,6

Gráfico 44. Tabla con la duración media de los principales procedimientos en la jurisdicción social.

IL·LUSTRE COL·LEGI DE
L'ADVOCACIA DE BARCELONA